

Akcinė bendrovė "Jonavos grūdai"

(įmonės teisinė forma, pavadinimas, kodas)

Įmonės kodas 156511418, Darbininkų g. 21, LT-55101 Jonava

(buveinė (adresas), registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys)

2019 04 29 d. Protokolas Nr. 2

(Tvirtinimo žyma)

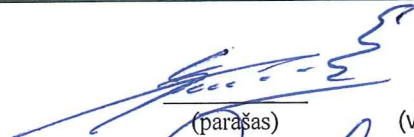
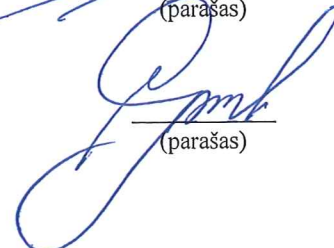
2018 M. GRUODŽIO 31 D. FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITA2019 m. vasario 18 d. _____ Nr. 1
(ataskaitos sudarymo data)2018.01.01-2018.12.31
(ataskaitinis laikotarpis)Eurais
(ataskaitos tikslumo lygis ir valiuta)

Eil. Nr.	Straipsniai	Pastabos Nr.	2018.12.31	2017.12.31
	TURTAS			
A.	ILGALAIKIS TURTAS		3512208	3389003
1.	NEMATERIALUSIS TURTAS	1	728	4434
1.1.	Patentai ir licenzijos			
1.2.	Programinė įranga		728	3529
1.3.	Kitas nematerialusis turtas			905
2.	MATERIALUSIS TURTAS	2	3511480	3384569
2.1.	Žemė		208894	208894
2.2.	Pastatai, statiniai ir įrenginiai		3095373	2913104
2.3.	Mašinos ir įrengimai		93773	106165
2.4.	Transporto priemonės		92914	111099
2.5.	Kiti įrengimai, įranga ir įrankiai		20526	35407
2.6.	Investicinis turtas		-	-
2.6.1.	Žemė			
2.6.2.	Pastatai			
2.7.	Sumokėti avansai ir vykdomi materialio turto statybos			9900
B.	TRUMPALAIKIS TURTAS		2946868	3520933
1.	ATSARGOS	3	1387895	1894515
1.1.	Žaliavos, medžiagos ir komplektavimo detalės		1379086	1880783
1.2.	Pirktos prekės, skirtos perparduoti			
1.3.	Ilgalaikis materialusis turtas, skirtas parduoti			
1.4.	Sumokėti avansai		8809	13732
2.	PER VIENUS METUS GAUTINOS SUMOS	4	1206583	1022453
2.1.	Pirkėjų skolos		1205709	1022381
2.2.	Kitos gautinos sumos		874	72
3.	TRUMPALAIKĖS INVESTICIJOS		-	-
3.1.	Kitos investicijos			
4.	PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI	5	352390	603965
C.	ATEINANČIŲ LAIKOTARPIŲ SĄNAUDOS IR SUKAUPTOS PAJAMOS		9156	7655
	TURTO IŠ VISO		6468232	6917591

NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI				
D.	NUOSAVAS KAPITALAS	6	6116223	6395416
1.	KAPITALAS		5045072	4744974
1.1.	Įstatinis (pasirašytasis) arba pagrindinis kapitalas		5045072	4744974
1.2.	Pasirašytasis neapmokėtas kapitalas (-)			
1.3.	Savos akcijos, pajai (-)			
2.	AKCIJŲ PRIEDAI			
3.	PERKAINOJIMO REZERVAS			
4.	REZERVAI	7	467902	620883
4.1.	Privalomasis rezervas arba atsargos (rezervinis) kapitalas		467902	420883
4.2.	Savoms akcijoms įsigyti			
4.3.	Kiti rezervai			200000
5.	NEPASKIRSTYTASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	8	603249	1029559
5.1.	Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai)		458544	940367
5.2.	Ankstesnių metų pelnas (nuostoliai)		144705	89192
E.	DOTACIJOS, SUBSIDIJOS	9	48376	57203
F.	ATIDĖJINIAI	10	100520	81091
1.	Pensijų ir panašių įsipareigojimų atidėjiniai			
2.	Mokesčių atidėjiniai			
3.	Kiti atidėjiniai		100520	81091
G.	MOKĖTINOS SUMOS IR KITI ĮSIPAREIGOJIMAI	11	203113	372296
2.	PER VIENUS METUS MOKĖTINOS SUMOS IR KITI TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI		203113	372296
2.1.	Skoliniai įsipareigojimai			
2.2.	Skolos kredito įstaigoms			
2.3.	Gauti avansai			
2.4.	Skolos tiekėjams		66404	37294
2.5.	Pelno mokesčio įsipareigojimai		33886	71342
2.6.	Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai		-	95267
2.7.	Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai		102823	168393
H.	SUKAUPTOS SĄNAUDOS IR ATEINANČIŲ LAIKOTARPIŲ PAJAMOS			11585
NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ			6468232	6917591

Generalinis direktorius
(įmonės vadovo pareigų pavadinimas)

Finansų sk. vadovė - vyr. buhalterė
(vyriausiojo buhalterio (buhalterio)
arba galinčio tvarkyti apskaitą kito
asmens pareigų pavadinimas)

(parašas)

(parašas)

Paulius Kaselis
(vardas ir pavardė)

Vilma Šumskienė
(vardas ir pavardė)

Akcinė bendrovė "Jonavos grūdai"

(įmonės teisinė forma, pavadinimas, kodas)

Įmonės kodas 156511418, Darbininkų g. 21, LT-55101 Jonava

(buveinė (adresas), registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys)

(teisinis statusas, jei įmonė likviduojama, reorganizuojama ar yra bankrutavusi)

2019 04 29 d.
Protokolas Nr. 2
(Tvirtinimo žyma)

2018 M. GRUODŽIO 31 D. PELNO (NUOSTOLIŲ) IR BENDRŪJŲ PAJAMŲ ATASKAITA

2019 m. vasario 18 d. Nr. 2
(ataskaitos sudarymo data)

2018.01.01-2018.12.31
(ataskaitinis laikotarpis)

Eurais
(ataskaitos tikslumo lygis ir valiuta)

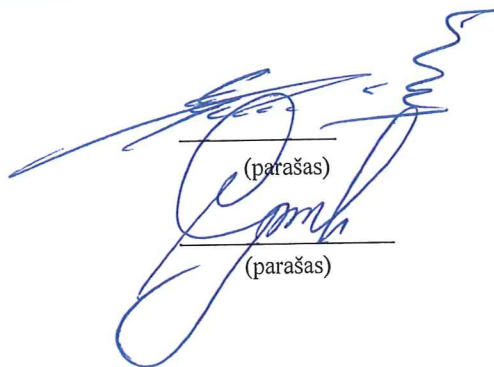
Eil. Nr.	Straipsniai	Pastabos Nr.	2018.12.31	2017.12.31
1.	Pardavimo pajamos	12	7324494	5700178
2.	Pardavimo savikaina	12	(6233923)	(4079780)
3.	BENDRASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)		1090571	1620398
4.	Pardavimo sąnaudos	12	(13933)	(16860)
5.	Bendrosios ir administracinės sąnaudos	12	(534709)	(548369)
6.	Kitos veiklos rezultatai	13	61195	52421
7.	Kitos palūkanų ir panašios pajamos	14	2546	5524
8.	Finansinio turto ir trumpalaikių investicijų vertės sumažėjimas			
9.	Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	14	(54584)	(4535)
10.	PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ		551086	1108579
11.	Pelno mokestis		92542	168212
12.	GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)		458544	940367

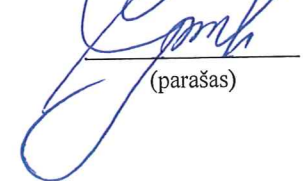
Generalinis direktorius

(įmonės vadovo pareigų pavadinimas)

Finansų sk. vadovė - vyr. buhalterė

(vyriausiojo buhalterio (buhalterio) arba galinčio tvarkyti apskaitą kito asmens pareigų pavadinimas)

(parašas)

(parašas)

Paulius Kaselis

(vardas ir pavardė)

Vilma Šumskienė

(vardas ir pavardė)

AB "JONAVOS GRŪDAI",

(įmonės teisinė forma, pavadinimas, kodas)

Įmonės kodas 156511418, Darbininkų g. 21, LT-55101 Jonava

(buveinė (adresas), registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys)

*2019 04 29 d.
Protokolas Nr. 2***2018 M. GRUODŽIO 31 D. NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA**

2019 m. vasario 18 d. Nr. 3

(ataskaitos sudarymo data)

2018.01.01-2018.12.31

(ataskaitinis laikotarpis)

Eurais

(ataskaitos tikslumo lygis
ir valiuta)

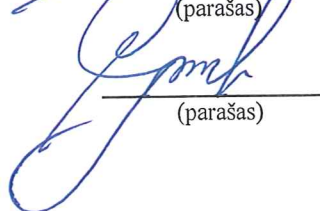
0	Apmokėtas įstatinis arba pagrindinis kapitalas	Privalomas arba atsargos (rezervinis) kapitalas	Kiti rezervai	Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)	Finansinio turto perkainavimo rezervas	Ilgalaikio turto perkainavimo rezervas	Iš viso
1. Likutis užpraėjusio ataskaitinio (metinio) laikotarpio pabaigoje (2017.01.01)	4744974	388086		919970			6053030
2. Apskaitos politikos pakeitimo rezultatas							-
3. Klaidų taisymo rezultatas							-
4. Perskaičiuotas likutis užpraėjusio ataskaitinio (metinio) laikotarpio pabaigoje (2017.01.01)	4744974	388086	-	919970	-	-	6053030
5. Ilgalaikio materialiojo turto perkainavimo rezultatas							-
6. Finansinio turto perkainavimo rezultatas							-
7. Savų akcijų įsigijimas (pardavimas)							-
8. Kitas pelno (nuostolių) ir bendrųjų pajamų ataskaitoje nepripažintas pelnas (nuostoliai)							-
9. Ataskaitinio laikotarpio grynas pelnas (nuostoliai)				940367			940367
10. Dividendai				(597981)			(597981)
11. Kitos išmokos							-
12. Sudaryti rezervai		32797	200000	(232797)			-
13. Panaudoti rezervai							-

0	Apmokėtas įstatinis arba pagrindinis kapitalas	Privalomas arba atsargos (rezervinis) kapitalas	Kiti rezervai	Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)	Finansinio turto perkainavimo rezervas	Ilgalaikio turto perkainavimo rezervas	Iš viso
14. Įstatinio kapitalo didinimas (mažinimas) arba pajininkų įnašai (pajų gražinimas)							-
15. Kitas įstatinio arba pagrindinio kapitalo padidėjimas (sumažėjimas)							-
16. Įnašai nuostoliams padengti							-
17. Likutis praėjusio ataskaitinio (metinio) laikotarpio pabaigoje (2017.12.31)	4744974	420883	200000	1029559	-	-	6395416
18. Ilgalaikio materialiojo turto perkainavimo rezultatas							-
19. Finansinio turto perkainavimo rezultatas							-
20. Savų akcijų įsigijimas (pardavimas)							-
21. Kitas pelno (nuostolių) ir bendrųjų pajamų ataskaitoje nepripažintas pelnas (nuostoliai)							-
22. Ataskaitinio laikotarpio grynas pelnas (nuostoliai)				458544			458544
23. Dividendai				(737737)			(737737)
24. Kitos išmokos							-
25. Sudaryti rezervai		47019		(47019)			-
26. Panaudoti rezervai			(200000)	200000			-
27. Įstatinio kapitalo didinimas (mažinimas) arba pajininkų įnašai (pajų gražinimas)	300098			(300098)			-
28. Kitas įstatinio arba pagrindinio kapitalo padidėjimas (sumažėjimas)							-
29. Įnašai nuostoliams padengti							-
30. Likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje (2018.09.30)	5045072	467902	-	603249	-	-	6116223

Generalinis direktorius
(įmonės vadovo pareigų pavadinimas)

Finansų sk. vadovė-vyr. buhalterė
(vyriausiojo buhalterio (buhalterio) arba galinčio tvarkyti apskaitą kito asmens pareigų pavadinimas)

(parašas) Paulius Kaselis
(vardas ir pavardė)

(parašas) Vilma Šumskienė
(vardas ir pavardė)

Tiesioginiu būdu sudaromos
ataskaitos forma

AB "JONAVOS GRŪDAI",

(įmonės teisinė forma, pavadinimas, kodas)

Įmonės kodas 156511418, Darbininkų g. 21, LT-55101 Jonava

(buveinė (adresas), registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys)

(teisinis statusas, jei įmonė likviduojama, reorganizuojama ar yra bankrutavusi)

2019 04 29 d.
Protokolas Nr. 2
(Tvirtinimo žyma)

2018 M. GRUODŽIO 31 D. PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

2019 m. vasario 18 d. Nr. 4
(ataskaitos sudarymo data)

2018.01.01-2018.12.31
(ataskaitinis laikotarpis)

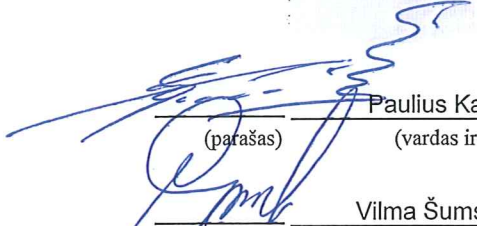
Eurai
(ataskaitos tikslumo lygis ir
valiuta)

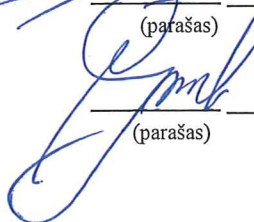
Eil. Nr.	Straipsniai	Pastabos Nr.	2018.12.31	2017.12.31
1.	Pagrindinės veiklos pinigų srautai			
1.1.	Ataskaitinio laikotarpio pinigų įplaukos (su PVM)		8625766	7339147
1.1.1.	Pinigų įplaukos iš klientų		8623307	7258176
1.1.2.	Kitos įplaukos		2459	80971
1.2.	Ataskaitinio laikotarpio pinigų išmokos		(7643036)	(6960412)
1.2.1.	Pinigai, sumokėti žaliavų, prekių ir paslaugų tiekėjams (su PVM)		(5951402)	(5338707)
1.2.2.	Pinigų išmokos, susijusios su darbo santykiais		(866389)	(929643)
1.2.3.	Sumokėti į biudžetą mokesčiai		(799379)	(672227)
1.2.4.	Kitos išmokos		(25866)	(19835)
	Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai		982730	378735
2.	Investicinės veiklos pinigų srautai			
2.1.	Ilgalaikio turto, išskyrus investicijas, įsigijimas		(489876)	(476040)
2.2.	Ilgalaikio turto, išskyrus investicijas, perleidimas			
2.3.	Ilgalaikių investicijų įsigijimas			
2.4.	Ilgalaikių investicijų perleidimas			
2.5.	Paskolų suteikimas		(5500)	(3000)
2.6.	Paskolų susigrąžinimas			1092
2.7.	Gauti dividendai, palūkanos			
2.8.	Kitas investicinės veiklos pinigų srautų padidėjimas			
2.9.	Kitas investicinės veiklos pinigų srautų sumažėjimas			
	Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai		(495376)	(477948)

Eil. Nr.	Straipsniai	Pastabos Nr.	2018.12.31	2017.12.31
3.	Finansinės veiklos pinigų srautai			
3.1.	Pinigų srautai, susiję su įmonės savininkais		(731562)	(591663)
3.1.1.	Akcijų išleidimas			
3.1.2.	Savininkų įnašai nuostoliams padengti			
3.1.3.	Savų akcijų supirkimas			
3.1.4.	Dividendų išmokėjimas		(731562)	(591663)
3.2.	Pinigų srautai, susiję su kitais finansavimo šaltiniais		(7367)	(4523)
3.2.1.	Finansinių skolų padidėjimas		300000	2177000
3.2.1.1.	Paskolų gavimas		300000	2177000
3.2.1.2.	Obligacijų išleidimas			
3.2.2.	Finansinių skolų sumažėjimas		(307367)	(2181523)
3.2.2.1.	Paskolų grąžinimas		(300000)	(2177000)
3.2.2.2.	Obligacijų supirkimas			
3.2.2.3.	Sumokėtos palūkanos		(7367)	(4523)
3.2.2.4.	Lizingo (finansinės nuomos) mokėjimai			
3.2.3.	Kitų įmonės įsipareigojimų padidėjimas			
3.2.4.	Kitų įmonės įsipareigojimų sumažėjimas			
3.2.5.	Kitas finansinės veiklos pinigų srautų padidėjimas			
3.2.6.	Kitas finansinės veiklos pinigų srautų sumažėjimas			
	Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai		(738929)	(596186)
4.	Valiutų kursų pokyčio įtaka grynųjų pinigų ir pinigų ekvivalentų likučiui		1	(2)
5.	Grynasis pinigų srautų padidėjimas (sumažėjimas)		(251575)	(695401)
6.	Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje		603965	1299366
7.	Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje		352390	603965

Generalinis direktorius
(įmonės vadovo pareigų pavadinimas)

Finansų sk. vadovė-vyr. buhalterė
(vyriausiojo buhalterio (buhalterio)
arba galinčio tvarkyti apskaitą kito
asmens pareigų pavadinimas)

Paulius Kaselis
(parašas) (vardas ir pavardė)

Vilma Šumskienė
(parašas) (vardas ir pavardė)

Akcinė bendrovė „JONAVOS GRŪDAI“

Įmonės kodas 156511418

Darbininkų g.21, LT-55101 Jonava

info@jonavosgrudai.lt

www.jonavosgrudai.lt

2018 m. gruodžio 31 d. **AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

2019 m. vasario 18 d.

I. BENDROJI DALIS

Akcinės bendrovės „Jonavos grūdai“ veikla Jonavoje prasidėjo, kaip „Grūdų bazė Nr.99“ 1974 metais. Bendrovės steigėja Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministerija. Bėgant laikui ir keičiantis valdymo sistemai, įmonė buvo ne kartą perduodama iš vienos institucijos pavaldumo kitai, keitė pavadinimus:

1. 1990-11-12 - į Jonavos valstybinę grūdų perdirbimo įmonę (1990-11-12 įsakymas Nr.80p) ;
2. 1994-08-26 - į Valstybinę akcinę įmonę „Jonavos grūdai“ (1994-08-26 įsakymas Nr.48p);
3. 1995-11-15 - į Specialios paskirties akcinę bendrovę „Jonavos grūdai“ (1995-11-15 įsakymas Nr.44p);
4. 2003-04-07 - į Akcinę bendrovę „Jonavos grūdai“ (2003-04-07 įsakymas Nr.7g).

Akcinė bendrovė „Jonavos grūdai“ be pagrindinės veiklos - grūdų saugojimo, užsiima didmenine prekyba grūdais, nuo 2016 m. pradėjo prekybą trąšomis ir augalų apsaugos priemonėmis.

Bendrovę sudaro 2 grūdų saugojimo kompleksai. Didžiausias padalinys yra Jonavoje, Darbininkų g. 21,- 113 tūkst. tonų talpos elevatorius. Jis yra patogioje geografinėje padėtyje, beveik Lietuvos centre, tai sudaro palankias sąlygas ūkininkams pristatyti išaugintus grūdus į Jonavos elevatorių. Elevatoriuje atliekamos grūdų džiovinimo, valymo ir saugojimo paslaugos bei nuomojamos patalpos.

Ukmergės grūdų/rapsų supirkimo/priėmimo punktas yra Ukmergėje, Stoties g.1 gali priimti, paruošti ir saugoti iki 12 tūkst. tonų įvairių kultūrų grūdus ir rapsus, kurių priėmimas ir išvežimas galimas tik automašinomis, be to nuomojamos patalpos.

Kybartų malūnas yra Kybartuose, J. Basanavičiaus g. 57. 2007.04.23 d. valdybos sprendimu nuo 2007 metų rugpjūčio 1 d. nutraukta malūno veikla.

2004 metais Jonavos elevatoriui suteiktas EN ISO 9001-2000 (LST EN ISO 9001-2001) sertifikatas „Elevatorių veikla, paslaugos sandėliuojant ir apdorojant grūdus, grūdų ir jų produktų pardavimai“. 2014 metais bendrovei suteikti aplinkos ISO14001 ir darbuotojų saugos ir sveikatos valdymo OHSAS 18001 standartų sertifikatai.

Bendrovė nuo 1998 m. yra Lietuvos grūdų perdirbėjų asociacijos narė.

2018 m. gruodžio 31 d. darbuotojų sk. buvo 39 (t.sk. 1 vaiko auginimo atostogose). 2017 m. gruodžio 31 d. darbuotojų skaičius buvo 45 (t.sk. 2 vaiko auginimo atostogose).

II. APSKAITOS POLITIKA

Bendrovė organizuoja apskaitą ir rengia finansines ataskaitas vadovaujantis Tarptautiniais finansinės atskaitomybės standartais (TFAS), LR buhalterinės apskaitos įstatymu, LR finansinės atskaitomybės įstatymu, kitais teisiniais aktais, norminiais dokumentais bei tvarkomis. Bendrovė apskaitą tvarko ir finansinės ataskaitas rengia, atsižvelgiant dar ir į valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo nuostatas, reglamentuojančias valstybės valdomų įmonių informacijos atskleidimą, apskaitos tvarkymą, tarpinių finansinių ataskaitų rinkinių rengimą, metinių finansinių ataskaitų rinkinių audito atlikimą, veiklos ataskaitų ir finansinių ataskaitų rinkinių pateikimą.

Bendrovės finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais.

Bendrovė parengė šias finansines ataskaitas vadovaudamasi Tarptautiniais finansinės atskaitomybės standartais (TFAS).

Bendrovė rengia finansines ataskaitas vadovaudamasi vidutinių ir didelių įmonių finansinių ataskaitų rengimo nuostatomis.

Bendrovės finansinių ataskaitų rinkinį sudaro šios ataskaitos:

- ✓ finansinės būklės ataskaita;
- ✓ pelno (nuostolių) ir bendrųjų pajamų ataskaita;
- ✓ nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita;
- ✓ pinigų srautų ataskaita;
- ✓ aiškinamasis raštas (pastabos, susidedančios iš reikšmingų apskaitos principų ir kitų aiškinamųjų pastabų).

Bendrovės metinė finansinė atskaitomybė rengiama apibendrinant kiekvienų finansinių metų duomenis.

Finansinėje atskaitomybėje atskleidžiama visa reikšminga informacija, kad finansinė atskaitomybė būtų aiški ir suprantama.

Finansinės būklės ataskaitoje parodomas visas Bendrovės turtas, nuosavas kapitalas ir įsipareigojimai paskutinę atskaitinio laikotarpio dieną. Turtas ir įsiskolinimai finansinės būklės ataskaitoje skirstomi į trumpalaikius ir ilgalaikius.

Pelno (nuostolių) ir bendrųjų pajamų ataskaitoje, kuri jungia pelno (nuostolių) dalį ir bendrųjų pajamų dalį, kurioje atskleidžiami ir nuosavybės pokyčiai, atsiradę ne dėl sandorių su savininkais, nurodomos visos per atskaitinį laikotarpį Bendrovėje uždirbtos pajamos, patirtos sąnaudos ir veiklos rezultatai. Bendrovės sąnaudos išskirstomos į Bendrovės padalinius bei grupuojamos pagal funkciją, pagrindinės jų rūšis (tiesioginės sąnaudos, netiesioginės sąnaudos, veiklos sąnaudos).

Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitoje pateikiama informacija apie Bendrovės nuosavo kapitalo straipsnius atskaitinio ir lyginamojo laikotarpių pradžioje ir pabaigoje, apskaitos politikos pakeitimo rezultatus (jeigu tokių yra), klaidų taisymo rezultatus (jeigu tokių yra), ilgalaikio materialiojo ir finansinio turto perkainojimo rezultatus ir pan.

Pinigų srautų ataskaitoje nurodomos atskaitinio laikotarpio pinigų ir pinigų ekvivalentų įplaukos bei išmokos iš Bendrovės pagrindinės, investicinės ir finansinės veiklos.

Aiškinamasis raštas yra finansinės atskaitomybės dalis, kurioje paaiškinamos finansinės būklės, pelno (nuostolių) ir bendrųjų pajamų, pinigų srautų ir nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitose nurodytos reikšmingos sumos, taip pat atskleidžiama papildoma reikšminga informacija, kuri nepateikta

finansinės atskaitomybės ataskaitose. Į aiškinamąjį raštą įtraukiama informacija, būtina siekiant teisingai atspindėti Bendrovės finansinę būklę, veiklos rezultatus ir pinigų srautus.

Bendrovės visos ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai pagrįsti apskaitos dokumentais. Apskaitos dokumentai surašomi ūkinės operacijos metu, arba tuoj pat jai pasibaigus. Už bendrovės apskaitos dokumentų surašymą laiku ir teisingai, už juose esančių duomenų tikrumą ir operacijų teisėtumą atsako apskaitos dokumentus surašęs ir pasirašęs asmuo.

Informacija apie Bendrovės verslo segmentus

Bendrovė vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Ūkio ministro 2013 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 4-1100 „Dėl valstybės valdomų įmonių įpareigojimų nustatymo ir informacijos pateikimo rekomendacijų patvirtinimo“ vykdo specialiuosius įpareigojimus. Įprastinės veiklos ir specialių įpareigojimų pajamos atskiriamos pagal suteiktas paslaugas ir išrašytas PVM sąskaitas faktūras. Sąnaudas įprastinei veiklai ir specialiems įpareigojimams atskirti galima tik dalinai, todėl sąnaudos specialiems įpareigojimams skaičiuojamos pagal Bendrovės generalinio direktoriaus patvirtintą metodiką, specialiems įpareigojimams priskiriant proporcingai patirtas metines sąnaudas ir kiekvienais metais, jeigu reikia koreguojamos atsižvelgiant į einamų metų veiklos rezultatus.

Specialiųjų įpareigojimų pajamos (EUR)	Ataskaitinis laikotarpis 2018.01.01-2018.12.31	Praėjusių metų ataskaitinis laikotarpis 2017.01.01-2017.12.31
	523 499	718 939

1. Naujų ir (ar) pakeistų TFAS ir Tarptautinės finansinės atskaitomybės aiškinimo komiteto (TFAAK) išaiškinimų taikymas

Įmonės apskaitos principai nesikeitė, išskyrus šiuos naujus TFAS ir (ar) jų pataisas, kurios buvo pritaikytos nuo 2018 m. sausio 1 d.:

- 9 TFAS: Finansinės priemonės

Galutinė 9 TFAS „Finansinės priemonės“ versija apima visus finansinių instrumentų projekto aspektus ir pakeičia 39 TAS „Finansiniai instrumentai: Pripažinimas ir vertinimas“ bei visas ankstesnes 9 TFAS versijas. Standartas pateikia naujus reikalavimus klasifikavimui ir vertinimui, vertės sumažėjimo ir apsidraudimo sandorių apskaitai. Vadovybė atliko standarto taikymo poveikio vertinimą ir mano, kad jo poveikis 2018 metų finansinėms ataskaitoms yra nereikšmingas.

15 TFAS: Pajamos pagal sutartis su klientais

15 TFAS nustato penkių pakopų modelį, kuris (su keliomis išimtimis) taikomas pagal sutartį su klientu uždirbtoms pajamoms pripažinti nepriklausomai nuo pajamos uždirbusio sandorio tipo ar ūkio šakos. Standarto reikalavimai taikomi pripažįstant ir įvertinant pajamas ar nuostolius iš tam tikro ne finansinio turto, kuris nėra priskiriamas bendrovės įprastinei veiklai, pardavimo (pavyzdžiui ilgalaikio materialiojo ir nematerialaus turto pardavimui). Reikia atskleisti išsamią informaciją, įskaitant bendros pajamų sumos paskirstymą į komponentus; informaciją apie veiklos įsipareigojimus; sutarties turto ir įsipareigojimų straipsnių likučių pokyčius tarp laikotarpių ir pagrindinius sprendimus bei apskaitinius įvertinimus. Vadovybė atliko standarto taikymo poveikio vertinimą ir mano, kad standartas neturi poveikio finansinėms ataskaitoms.

- 15 TFAS: Pajamos pagal sutartis su klientais (išaiškinimai)

Išaiškinimų tikslas – išaiškinti Tarptautinės apskaitos standartų valdybos (TASV) ketinimus rengiant 15TFAS „Pajamos pagal sutartis su klientais“ reikalavimus, konkrečiau pakeičiant „atskiro identifikavimo“ principo apibūdinimą veiklos įsipareigojimų nustatyme, svarstant ir vertinant, ar įmonė veikia kaip pagrindinis asmuo ar agentas, taip pat papildant intelektinės nuosavybės ir honorarų apskaitos gaires kontrolės ir licencijavimo principų taikymu. Išaiškinimai taip pat pateikia papildomų praktinių pavyzdžių įmonėms, kurios taiko 15 TFAS pilnai retrospektyviai arba kurios nutaria taikyti modifikuotą retrospektyvų būdą. Vadovybė atliko standarto išaiškinimų taikymo poveikio vertinimą ir mano, kad jie neturi poveikio finansinėms ataskaitoms.

- 2 TFAS: Akcijomis išreikštų mokėjimo sandorių klasifikacija ir vertinimas (pataisos)

Pataisos numato reikalavimus apskaitant nuosavybės teisės perdavimo ir neperdavimo sąlygų efektą, vertinant pinigais padengtus akcijomis išreikštus mokėjimus, akcijomis išreikštiems mokėjimo sandoriams su sudengimo galimybe dėl mokestinių įsipareigojimų ir dėl akcijomis išreikštų mokėjimų nuostatų ir sąlygų modifikavimo klasifikavimas yra keičiamas iš pinigais padengiamų į kapitalu padengiamas. Įmonei šios pataisos neaktualios.

- 40 TAS: Pervedimai į Investicinį turtą (pataisos)

Pataisos išaiškina, kada subjektas turi perkelti turtą, įskaitant statomą ar vystomą turtą, į ar iš investicinio turto. Pataisos nustato, kad naudojimas pasikeičia, kai turtas atitinka, arba nustoja atitikti, investicinio turto apibrėžimą ir yra įrodymų, apie naudojimo pokyčius. Vien vadovybės ketinimų pasikeitimas dėl turto naudojimo nėra įrodymas, kad turto naudojimo pobūdis pasikeitė. Vadovybė atliko pataisų taikymo poveikio vertinimą ir mano, kad pataisos neturi poveikio finansinėms ataskaitoms.

- TFAKK 22-ASIS IŠAIŠKINIMAS: Sandoriai užsienio valiuta ir išankstiniai mokėjimai

Aiškinime išaiškinama sandorių, kurie apima išankstinių mokėjimų užsienio valiuta gavimą ar mokėjimą, apskaita. Aiškinime reglamentuojami sandoriai užsienio valiuta, kai subjektas pripažįsta nepiniginį turtą ar nepiniginius įsipareigojimus, kylančius iš atlikto arba gauto išankstinio mokėjimo iki subjektui pripažįstant susijusį turtą, sąnaudas ar pajamas. Aiškinime teigiama, kad sandorio data, siekiant nustatyti valiutos keitimo kursą, laikoma nepiniginio išankstinio apmokėjimo arba būsimųjų laikotarpių pajamų įsipareigojimo pirminio pripažinimo data. Jeigu yra daugiau negu vienas išankstinis mokėjimas, subjektas turi nustatyti sandorio datą kiekvienam atliktam išankstiniam mokėjimui ar išankstiniam pinigų gavimui. Vadovybė atliko išaiškinimo taikymo poveikio vertinimą ir mano, kad išaiškinimas neturi poveikio finansinėms ataskaitoms.

TVAS išleido 2014-2016 m. ciklo metinius TFAS patobulinimus, kurie apima TFAS pataisų rinkinį. Įmonei patobulinimai neaktualūs.

- 28 TAS „Investicijos į asocijuotas ir bendras įmones“: pataisos išaiškina, kad pirminio pripažinimo metu pasirinkimas tikrąja verte per pelną ar nuostolius vertinti investicijas į asocijuotą ar bendrą įmonę rizikos kapitalo organizacijai ar kitai tokius reikalavimus atitinkančiai įmonei gali būti taikomas vertinant kiekvieną investiciją į asocijuotą ar bendrą veiklos įmonę atskirai.

Patvirtinti, bet dar neįsigalioję standartai

- 16 TFAS: Nuoma

Standartas įsigalioja nuo ar po 2019 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais. 16 TFAS nurodo, kaip pripažinti, vertinti, pateikti ir atskleisti nuomą abiem sutarties šalims, t. y. klientui (nuomininkui) ir tiekėjui (nuomotojui). Naujasis standartas reikalauja nuomininkams pripažinti daugelį nuomos sandorių finansinėse ataskaitose. Nuomininkai turės vienintelį nuomininko apskaitos modelį pagal visas nuomos sutartis su tam tikromis išimtimis. Nuomotojų apskaita iš esmės nesikeičia. Vadovybė atliko standarto taikymo poveikio vertinimą ir mano, kad standartas neturės reikšmingo poveikio įmonės finansinėms ataskaitoms.

- 3 TFAS: Verslo jungimai (pataisos).

TASV pateikė „Verslo“ apibrėžimo pataisas (3 TFAS Pataisos), siekiant išspėsti sunkumus, kylančius kuomet įmonės turi nustatyti ar buvo įsigytas verslas, ar turto vienetų grupė. Pataisos galioja pirmą ataskaitinį laikotarpį, prasidėsiantį 2020 m. sausio 1 d. ir vėliau, įvykusiems verslo jungimams bei tuo laikotarpiu ar vėliau įvykusiems turto įsigijimams, ankstesnis taikymas yra leidžiamas. Šios pataisos dar nepriimtos ES Vadovybė dar nėra įvertinusi šių pataisų pritaikymo įtakos.

- 1 TAS: Finansinių ataskaitų pateikimas ir 8 TAS: Apskaitos politika, apskaitinių įvertinimų keitimas ir klaidos: „reikšmingumo“ apibrėžimas (pataisos)

Pataisos įsigalioja nuo ar po 2020 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, ankstesnis taikymas yra leidžiamas. Pataisos patikslina reikšmingumo apibrėžimą ir kaip jis turėtų būti taikomas. Naujas apibrėžimas teigia, kad „Informacija yra reikšminga, jei dėl jos praleidimo, klaidingo ar neaiškaus pateikimo galima būtų pagrįstai tikėtis paveikti sprendimus, kuriuos tiesioginiai bendro naudojimo finansinių ataskaitų vartotojai priima remdamiesi tomis finansinėmis ataskaitomis, kurios pateikia konkrečios įmonės finansinę informaciją“. Be to, buvo patobulinti apibrėžimą papildantys paaiškinimai. Pataisos taip pat užtikrina, kad reikšmingumo apibrėžimas yra vienodas visuose TFAS standartuose. Šios pataisos dar nepriimtos ES. Vadovybė dar nėra įvertinusi šių pataisų pritaikymo įtakos.

TVAS išleido 2015-2017 m. ciklo metinius TFAS patobulinius, kurie apima TFAS pataisų rinkinį. Pataisos įsigalioja nuo ar po 2019 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, nors ankstesnis taikymas yra leidžiamas. Šie metiniai patobulinimai dar nepriimti ES. Vadovybė atliko patobulinių taikymo poveikio vertinimą ir mano, kad patobulinimai neturės reikšmingo poveikio finansinėms ataskaitoms.

- 3 TFAS „Verslo jungimai“ ir 11 TFAS „Jungtinė veikla“: 3 TFAS pataisos išaiškina, kad, kai subjektas įgyja verslo, kuris buvo jungtinė veikla, kontrolę, jis turi naujai atlikti anksčiau įgytame versle turėtų interesų vertinimą. 11 TFAS pataisos išaiškina, kad, kai subjektas įgyja verslo, kuris buvo jungtinė veikla, jungtinę kontrolę, subjektui nereikia iš naujo vertinti anksčiau šiame versle turėtų interesų.

- 12 TAS „Pelno mokesčiai“: Pataisomis išaiškinama, kad mokėjimų už finansinius instrumentus, klasifikuojamų kaip nuosavybės instrumentai, pelno mokesčio sumos turėtų būti pripažintos pagal tai, kur buvo pripažinti paskirstytino pelno davę sandoriai ar įvykiai.

- 23 TAS „Skolinimosi išlaidos“: Pataisomis išaiškinamas standarto 14 punktą, t. y., kai ilgo parengimo turtas parengiamas jo numatytam naudojimui ar pardavimui ir tam momentui yra likusių negrąžintų tikslinių paskolų, susijusių su ilgo parengimo turtu, tokios paskolos turi būti įtrauktos į subjekto bendrųjų paskolų fondą.

- Konceptualios sistemos taikymas Tarptautiniams finansinės atskaitomybės standartams (TFAS)

Tarptautinė apskaitos standartų valdyba (TASV) 2018 m. kovo 29 d. atliko konceptualios finansinės atskaitomybės sistemos peržiūrą. Konceptualioje sistemoje pateikiamas išsamus sąvokų rinkinys taikytinas rengiant finansines ataskaitas bei leidžiant standartus ir pateikiantis gaires rengėjams ruošiant nuosekliai taikomas apskaitos politikas ir padedantis kitiems suprasti bei interpretuoti standartus. TASV taip pat išleido atskirą pridedamąjį dokumentą „Nuorodų į TFAS standartų konceptualią sistemą pakeitimai“, kuriame pateikti susijusių standartų pakeitimai, siekiant atnaujinti nuorodas į peržiūrėtą konceptualią sistemą. Jos tikslas – palengvinti perėjimą prie peržiūrėtos konceptualios sistemos įmonėms, kurios rengia apskaitos politiką, naudodamosi konceptualia sistema, kai konkrečiam sandoriui netaikomas joks TFAS. Rengėjams, kurie ruošia apskaitos politiką remiantis

konceptualia sistema, ji yra taikytina metiniams laikotarpiams, kurie prasideda 2020 m. sausio 1 d. arba vėliau.

2. Reikšmingos apskaitos politikos

2.1. Atitikties patvirtinimas

Bendrovė parengė finansines ataskaitas (toliau – finansinės ataskaitos) pagal Tarptautinės finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

2.2. Finansinių ataskaitų parengimo pagrindas

Finansinės ataskaitos parengtos istoriniu įsigijimo savikainos pagrindu. Istorinė savikaina yra iš esmės pagrįsta atlygio, sumokėto už turtą, tikrąja verte.

Bendrovės finansiniai metai prasideda sausio 1 d. ir baigiasi gruodžio 31 d.

Finansinės ataskaitos yra pateikiamos Lietuvos nacionaline valiuta – eurais (Eur).

Žemiau pateiktos pagrindinės apskaitos politikos.

2.3. Pajamų pripažinimas

Pajamos Bendrovėje pripažįstamos vadovaujantis kaupimo principu, t. y. apskaitoje jos registruojamos tada, kai uždirbamos, neatsižvelgiant į pinigų gavimą.

Pajamomis laikomas tik Bendrovės ekonominės naudos padidėjimas. Pajamomis nepripažįstama trečiųjų asmenų vardu surinktos sumos, taip pat pridėtinės vertės mokestis, nes tai nėra įmonės gaunama ekonominė nauda ir šios sumos nedidina nuosavo kapitalo.

2.3.1. Prekių pardavimas

Bendrovė pagrindines pajamas gauna už parduodamus grūdus, rapsus bei kitas ankštines kultūras (toliau – grūdai), pajamos taip pat gaunamos už grūdų, rapsų bei kitų ankštinių kultūrų saugojimą bei sandėliavimą. Bendrovė teikia grūdų priėmimo, atkrovimo, transportavimo paslaugas iš kurių taipogi yra gaunamos svarbi pajamų dalis.

Prekių pardavimo pajamos Bendrovėje pripažįstamos, registruojamos apskaitoje ir pateikiamos finansinėje atskaitomybėje tada, kai prekės yra parduotos, o pajamų suma gali būti patikimai įvertinta.

Prekės laikomos parduotomis, kai yra įvykdytos visos šios sąlygos:

- ✓ Bendrovė yra perdavusi riziką, susijusią su parduotomis prekėmis, taip pat ir šių prekių nuosavybės teikiamą naudą;
- ✓ Bendrovė nebevaldo ir nebekontroliuoja parduotų prekių;
- ✓ tikėtina, kad su prekių pardavimo sandoriu susijusi ekonominė nauda bus gauta ir kad bus galima patikimai įvertinti jos dydį;
- ✓ sąnaudos, susijusios su prekių pardavimo sandoriu, gali būti patikimai įvertintos.

Rizikos perdavimu laikomas momentas, kai Bendrovė ima nebevaldyti ir nebekontroliuoti prekių, o pirkėjas tampa atsakingas už prekes ir perima prekių nuosavybės teikiamą naudą. Šis momentas aptariamasis pirkimo pardavimo sutartyje. Paprastai rizika perduodama kartu su

nuosavybės teise į parduotas prekes, tačiau rizikos perdavimas gali nesutapti su nuosavybės teisių perdavimo momentu.

Jei Bendrovė neperduoda rizikos, susijusios su parduodamomis prekėmis, sandoris nelaikomas pardavimu ir pajamos nepripažįstamos.

Jei Bendrovė perduoda riziką, susijusią su parduodamomis prekėmis, tai laikoma pirkimo-pardavimo sandoriu ir pajamos pripažįstamos, jei yra įvykdytos anksčiau nurodytos sąlygos (pavyzdžiui, pardavėjas pasilieka teisę atsiimti prekes, jei pirkėjas už jas iki galo neatsiskaito, tačiau tos prekės vis tiek laikomos parduotomis, nes rizika yra perduota).

Pagal palyginimo principą pajamos ir sąnaudos, susijusios su tuo pačiu sandoriu, turi būti pripažįstamos tą patį ataskaitinį laikotarpį. Sąnaudos pripažįstamos tada, kai jos "uždirba" atitinkamas pajamas. Tačiau pajamos negali būti pripažintos, jei negalima patikimai įvertinti sąnaudų. Tokiomis aplinkybėmis visos už parduotas prekes jau gautos sumos yra pripažįstamos įsipareigojimais arba būsimų laikotarpių pajamomis.

2.3.2. Paslaugų teikimas

Paslaugų teikimo pajamos, atsižvelgiant į tai, ar paslaugų teikimo rezultatas gali būti patikimai įvertintas ar ne, Bendrovėje pripažįstamos skirtingais būdais. Rezultatas gali būti tiksliai įvertintas tada, kai yra įvykdytos visos šios sąlygos:

- ✓ pajamų suma gali būti patikimai įvertinta;
- ✓ sandoris yra baigtas arba jo įvykdymo laipsnis iki finansinės būklės ataskaitos sudarymo datos gali būti patikimai įvertintas;
- ✓ tikėtina, kad bus gauta su paslaugų teikimo sandoriu susijusi ekonominė nauda;
- ✓ sąnaudos, susijusios su paslaugų teikimo sandoriu ir jo pasibaigimu, gali būti patikimai įvertintos.

Kai paslaugų teikimo sandoris užbaigiamas tą patį laikotarpį, kurį buvo pradėtas, pajamos pripažįstamos tą patį laikotarpį ir įvertinamos sutartyje nurodyta suma.

Kai pagal paslaugų teikimo sandorį paslaugos teikiamos ilgiau negu vieną ataskaitinį laikotarpį, pajamos proporcingai paskirstomos tiems laikotarpiams, kurių metu buvo teikiamos paslaugos.

Pajamos pripažįstamos tik tais atvejais, kai tikimasi, kad suteikus paslaugas bus gauta ekonominės naudos. Tačiau jei kyla abejonų, ar bus gauta jau į pajamas įtraukta suma, tada skola, kurios nebesitikima gauti, įtraukiama į ataskaitinio laikotarpio sąnaudas, neatsižvelgiant į tai, kurį laikotarpį (ankstesnį ar ataskaitinį) pajamos buvo pripažintos.

Jei paslaugų teikimo sandorio patikimai įvertinti negalima, tada pajamomis pripažįstama suma, lygi išlaidoms, kurias tikimasi atgauti. Pelnas nepripažįstamas.

Jei patikimai įvertinti sandorio negalima ir nėra galimybių atgauti (susigražinti) patirtų išlaidų, jos pripažįstamos sąnaudomis. Pajamos šiuo atveju nepripažįstamos.

Bendrovėje paslaugų teikimo pajamoms priskiriama:

- ✓ grūdų saugojimas;
- ✓ grūdų džiovinimas - valymas;
- ✓ grūdų priėmimas, atkrovimas ir buh. dokumentų tvarkymas;
- ✓ trąšų priėmimas, atkrovimas saugojimas.

2.3.3. Kitos pajamos

Kitos pajamos Bendrovėje taip pat pripažįstamos kaupimo principu. Šios pajamos pripažįstamos perdavus produkciją ar suteikus paslaugas bei, kai tai yra taikytina, jas priėmus pirkėjui. Kitoms veiklos pajamoms Bendrovėje priskiriama:

- ✓ nuomos pajamos;
- ✓ transporto paslaugos;
- ✓ medžiagų pardavimas;
- ✓ kitos pajamos.

2.3.4. Finansinės ir investicinės veiklos pajamos

Finansinės ir investicinės veiklos pajamomis laikomas ekonominės naudos padidėjimas, susijęs su finansine ir investicine Bendrovės veikla.

Finansinės ir investicinės veiklos Bendrovės pajamoms priskiriama:

- ✓ baudų ir delspinigių pajamos;
- ✓ palūkanų pajamos.

Jeigu palūkanų pajamos yra susijusios su likučiais, priskirtais finansinės būklės ataskaitos pinigų ir pinigų ekvivalentų straipsniui, jos turi būti finansinių pajamų dalimi, tačiau jeigu palūkanų pajamos yra susijusios su investicijomis ar pagrindine veikla, jos turi būti veiklos pajamų dalimi.

2.4. Sąnaudų pripažinimas

Sąnaudos Bendrovės apskaitoje pripažįstamos vadovaujantis kaupimo ir palyginimo principais tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai uždirbamos su jomis susijusios pajamos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką.

Sąnaudomis pripažįstama tik ta ankstesniųjų ir ataskaitinio laikotarpių išlaidų dalis, kuri tenka per ataskaitinį laikotarpį uždirbtoms pajamoms. Išlaidos, kurios nesusijusios su ataskaitinio laikotarpio pajamų uždirbimu, bet skirtos pajamoms uždirbti būsimaisiais laikotarpiais, apskaitoje registruojamos ir finansinės būklės ataskaitoje pateikiamos kaip turtas.

Bendrovė turto draudimo, prenumeratos išlaidas pripažįsta sąnaudomis per draudimo ar prenumeratos galiojimo laikotarpį. Tokiu atveju patirtos išlaidos pripažįstamos ateinančio laikotarpio sąnaudomis ir kiekvieno laikotarpio pabaigoje nurašoma tam laikotarpiui tenkanti draudimo ar prenumeratos išlaidų suma.

Jei naudojant tam tikrą turtą bus galima uždirbti pajamas keletą ateinančių ataskaitinių laikotarpių ir dėl to pajamų bei sąnaudų ryšys gali būti nustatytas tik apytiksliai, sąnaudos apskaitoje pripažįstamos taikant netiesioginius pripažinimo būdus (pavyzdžiui, ilgalaikio turto nusidėvėjimą ir amortizaciją).

Tais atvejais, kai per ataskaitinį laikotarpį turėtų išlaidų neįmanoma tiesiogiai susieti su konkrečių pajamų uždirbimu ir tos išlaidos ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais neduos pajamų, tos išlaidos Bendrovėje pripažįstamos sąnaudomis tą patį laikotarpį, kurį buvo patirtos.

Paslaugų teikimo sąnaudos pripažįstamos, registruojamos apskaitoje ir pateikiamos finansinėje atskaitomybėje tą patį ataskaitinį laikotarpį, kurį buvo pripažintos pajamos už suteiktas paslaugas.

2.5. Užsienio valiutos

Įmonės finansinės ataskaitos yra pateikiamos pagrindine ekonominės aplinkos, ir Įmonė veikia, valiuta (funkcine valiuta). Įmonės veiklos finansiniai rezultatai bei finansinė būklė yra pateikiamos eurai, kurie yra Įmonės funkcinė valiuta ir Įmonės finansinių ataskaitų pateikimo valiuta.

Pateikimo valiuta yra Eurai (Eur). Operacijos užsienio valiuta yra konvertuojamos į eurus oficialiu, tą dieną Lietuvos banko nustatytu kursu, kuris apytiksliai lygus rinkos kursui. Piniginis turtas ir įsipareigojimai yra konvertuojami į eurus finansinės būklės ataskaitos sudarymo dienos valiutos kursu. Keitimo kurso skirtumai dėl operacijų užsienio valiutomis įtraukiami per pelną arba nuostolius tuo metu, kai jie atsiranda. Pajamos ir sąnaudos dėl valiutos kurso pasikeitimo, konvertuojant piniginį turtą ar įsipareigojimus į eurus, įtraukiamos į pelną arba nuostolius.

2.6. Mokesčiai

Pelno mokesčio sąnaudas sudaro einamųjų metų pelno mokesčio ir atidėtojo pelno mokesčio sąnaudos. Pelno mokestis skaičiuojamas pagal Lietuvos Respublikos mokesčių įstatymų reikalavimus.

Ataskaitiniu ir praėjusiais ataskaitiniais laikotarpiais nesumokėta pelno mokesčio suma pripažįstama įsipareigojimu.

Ataskaitinio ar praėjusių ataskaitinių laikotarpių pelno mokesčio permoka pripažįstama trumpalaikiu turtu.

Jei turto ir įsipareigojimų balansinė vertė skiriasi nuo jo mokesčio bazės, apskaičiuojant pelno mokestį atsiranda laikinieji skirtumai.

Atsiradus laikiniams skirtumams, Bendrovėje pripažįstamas atidėtasis mokestis.

Laikinieji skirtumai yra apmokestinamieji arba įskaitomieji.

Apmokestinamieji laikinieji skirtumai atsiranda tada, kai turto balansinė vertė yra didesnė arba įsipareigojimo balansinė vertė yra mažesnė už jo mokesčio bazę.

Įskaitomieji laikinieji skirtumai atsiranda tada, kai turto balansinė vertė yra mažesnė arba įsipareigojimo balansinė vertė yra didesnė už jo mokesčio bazę.

Apmokestinamieji laikinieji skirtumai sukuria atidėtojo mokesčio įsipareigojimą, o įskaitomieji laikinieji skirtumai – atidėtojo mokesčio turtą.

Bendrovė gali gauti ekonominės naudos iš atidėtojo mokesčio turto dėl mokesčių sumažinimo tik tada, kai ateityje ji tikisi uždirbti pakankamai apmokestinamojo pelno, iš kurio bus galima atimti įskaitomuosius laikinuosius skirtumus kaip leidžiamus atskaitymus. Todėl Bendrovės apskaitoje atidėtojo mokesčio turtas registruojamas tik tada, kai pagrįstai tikimasi ateityje uždirbti pakankamai apmokestinamojo pelno.

Apskaičiuojant atidėtąjį pelno mokestį, reikia įvertinti ir būsimaisiais ataskaitiniais laikotarpiais mažėsiančių ar išnyksiančių apmokestinamųjų laikinųjų skirtumų sumą.

Jei apmokestinamųjų laikinųjų skirtumų suma ataskaitinio laikotarpio pabaigoje tampa mažesnė už įskaitomųjų laikinųjų skirtumų sumą, atidėtojo pelno mokesčio turtas turėtų būti sumažintas iki atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimo dydžio.

Atidėtasis pelno mokesčio turtas ir atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas gali būti sudengiami (t. y. parodomas tik turto pusėje esantis atidėtojo pelno mokesčio turtas, iš jo atėmus atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimą (jei turtas yra didesnis už įsipareigojimą) arba atvirkščiai (jei turtas yra mažesnis už įsipareigojimą) tik tuo atveju, jei:

✓ galiojantys teisės aktai leidžia sudengti šias sumas, apskaičiuojant ir sumokant pelno mokesčių;

✓ atidėtojo pelno mokesčio turtas bus realizuotas tą patį ataskaitinį laikotarpį, per kurį bus padengtas atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas.

Mokesčius reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka mokestiniai nuostoliai gali būti perkeltami į kitus ataskaitinius laikotarpius. Perkeldama nepanaudotus mokestinius nuostolius, Bendrovė gali pripažinti tik tiek atidėtojo mokesčio turto, kiek būsimaisiais laikotarpiais ji tikisi uždirbti apmokestinamojo pelno, kuriam bus galima panaudoti nepanaudotus mokestinius nuostolius.

Atidėtojo mokesčio turto, atsirandančio perkeliant nepanaudotus mokestinius nuostolius, pripažinimo kriterijai yra tokie pat, kaip ir atidėtojo mokesčio turto, atsirandančio iš įskaitomųjų laikinųjų skirtumų. Jei Bendrovė yra patyrusi nuostolių, ji parodo tik tiek atidėtojo mokesčio turto, atsirandančio iš nepanaudotų mokestinių nuostolių, kiek ji turi apmokestinamųjų laikinųjų skirtumų, kurie mažės arba išnyks ateityje, arba yra kitų įtikinamų įrodymų, kad bus uždirbta pakankamai apmokestinamojo pelno, kurį bus galima mažinti nepanaudotais mokestiniais nuostoliais.

Ataskaitinio laikotarpio pelno mokestis apskaičiuojamas taikant mokesčius reglamentuojančių teisės aktų nustatytus pelno mokesčio tarifus. Bendrovė pasibaigusius 2018 m. gruodžio 31 d., taikė 15 proc. tarifą.

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimas apskaičiuojami taikant tokį pelno mokesčio tarifą, koks jis turėtų būti tais ataskaitiniais laikotarpiais, kai laikinieji skirtumai, dėl kurių atsirado atidėtasis mokestis, išnyks.

Bendrovėje atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai negali būti diskontuojami.

Kiekvieną finansinės būklės ataskaitos sudarymo datą Bendrovė peržiūri ir iš naujo įvertina atidėtojo mokesčio turtą. Jei būsimaisiais ataskaitiniais laikotarpiais nebesitikima gauti tiek apmokestinamojo pelno, kad būtų galima panaudoti visus nepanaudotus mokestinius nuostolius, atidėtojo mokesčio turtas sumažinamas arba visai nepripažįstamas.

Atidėtojo mokesčio balansinė vertė gali keistis net tada, kai laikinųjų skirtumų, dėl kurių jis susidarė, suma nesikeičia.

Ataskaitinio laikotarpio pelno mokestis ir atidėtasis mokestis parodomas pelno (nuostolių) ir bendrųjų pajamų ataskaitoje kaip pelno mokesčio sąnaudos (pajamos), išskyrus atvejus, kai pelno mokestis atsiranda iš operacijų, kurios registruojamos nuosavo kapitalo sąskaitose ir į pelno (nuostolių) ir bendrųjų pajamų ataskaitą neįtraukiamos.

Pasikeitus atidėtojo mokesčio sumai, susidaręs skirtumas parodomas pelno (nuostolių) ir bendrųjų pajamų ataskaitoje, išskyrus atvejus, kai jis yra susijęs su operacijomis, kurios anksčiau buvo užregistruotos nuosavo kapitalo sąskaitose ir į pelno (nuostolių) ir bendrųjų pajamų ataskaitą nebuvo įtrauktos.

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimas pateikiami atskirai nuo mokėtino ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčio ar jo permokos.

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimas sudengiami ir pripažįstami ilgalaikių bei trumpalaikių įsipareigojimų straipsniuose vadovaujantis Bendrovės Apskaitos departamento direktorės potvarkiu patvirtinta Atidėtojo pelno mokesčio ilgalaikės ir trumpalaikės dalies atskyrimo metodika.

Ataskaitinio laikotarpio pelno mokestis ir atidėtasis mokestis Bendrovėje registruojami nuosavo kapitalo sąskaitose, jei jie yra susiję su nuosavo kapitalo sąskaitose registruojamomis ūkinėmis operacijomis.

Avansu sumokėtas pelno mokestis ir / ar pelno mokesčio permoka užskaitoma su mokėtino pelno mokesčio įsipareigojimu.

Atidėtojo mokesčio turtą ir įsipareigojimą galima užskaityti tarpusavyje tik tada, kai vienu metu ketinama atgauti atidėtojo mokesčio turtą ir padengti atidėtojo mokesčio įsipareigojimą.

2.7. Materialusis turtas

Materialusis turtas apskaitomas įsigijimo savikaina atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir įvertintus vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokių yra. Įsigijimo vertė apima materialiojo turto pakeitimo išlaidas, kai jos patiriamos, jei šios išlaidos atitinka turto pripažinimo kriterijus.

Nusidėvėjimas pripažįstamas taip, kad per turto naudingo tarnavimo laikotarpį, taikant tiesinį-linijinį metodą, nurašoma jo savikaina (išskyrus žemę ir nebaigtą statybą) atėmus likvidacinę vertę. Numatomas naudingo tarnavimo laikotarpis, likvidacinė vertė ir nusidėvėjimo metodai yra peržiūrimi kiekvienų metų pabaigoje, perspektyviai atliekant bet kokius pakeitimus apskaitiniame įvertinime.

Ilgalaikio turto nusidėvėjimas pradėdamas skaičiuoti nuo kito mėnesio po to, kai turtas pradėtas naudoti. Ilgalaikio turto likutinė vertė 0,29 eurai.

Materialiojo turto pripažinimas nutraukiamas jį pardavus arba kai ateityje iš jo nebesitikima jokios ekonominės naudos. Bet koks pelnas ar nuostoliai, atsirandantys dėl materialiojo turto vieneto pardavimo arba nurašymo yra apskaičiuojamas kaip grynujų pardavimo įplaukų ir balansinės turto vertės skirtumas ir yra pripažįstamas pelne ar nuostoliuose.

Vėlesnės remonto išlaidos yra pridėdamos prie turto vertės, jei yra tikėtina, kad Bendrovė ateityje gaus ekonominę naudą iš šių išlaidų, ir jei išlaidų savikainą galima patikimai įvertinti. Pakeistos dalies apskaitinė vertės pripažinimas yra nutraukiamas. Visos kitos remonto išlaidos yra pripažįstamos sąnaudomis to laikotarpio pelne arba nuostoliuose, kai jos yra patiriamos.

Nuomojamo ir/ar pagal panaudos sutartis naudojamo turto remonto, kuris prailgina nuomojamo turto naudingo tarnavimo laikotarpį ar pagerina turto naudingąsias savybes, išlaidos yra kapitalizuojamos ir nudėvimos per likusį nuomos ir/ar panaudos sutarties laikotarpį.

2.8. Nematerialusis turtas

Atskirai įsigijamas nematerialusis turtas su baigtine gyvavimo trukme yra apskaitomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą amortizaciją ir sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius. Amortizacija yra pripažįstama taikant tiesinį-linijinį metodą per numatytą naudingo tarnavimo laiką. Naudingo tarnavimo laikas ir amortizacijos metodas yra peržiūrimi kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, perspektyviai atliekant bet kokius pakeitimus apskaitiniame įvertinime. Atskirai įsigytas neriboto naudingo tarnavimo laiko nematerialusis turtas yra apskaitomas savikaina, atėmus vertės sumažėjimo nuostolius.

Nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą metodą per tokį vidutinį naudingo tarnavimo laiką.

Nematerialiojo turto pripažinimas nutraukiamas jį pardavus arba kai ateityje iš jo nebesitikima jokios ekonominės naudos iš jo naudojimo ar pardavimo. Pelnas ar nuostoliai, atsirandantys iš nematerialiojo turto pripažinimo nutraukimo, apskaičiuojamas kaip skirtumas tarp grynujų pardavimo įplaukų ir balansinės turto vertės yra pripažįstamas pelne ar nuostoliuose, kai turto pripažinimas nutraukiamas.

2.9. Materialiojo bei nematerialiojo turto vertės sumažėjimas, išskyrus prestižą

Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, Bendrovė peržiūri likutinę materialiojo bei nematerialiojo turto vertę, kad nustatytų, ar yra kokių nors požymių, kad šio turto vertė sumažėjo. Jei tokių požymių yra, Bendrovė įvertina šio turto atsiperkamąją vertę tam, kad būtų galima įvertinti vertės sumažėjimą (jei toks yra). Kai neįmanoma įvertinti turto atsiperkamosios vertės, Bendrovė apskaičiuoja pajamas generuojančios turto grupės, kuriai šis turtas priklauso, atsiperkamąją vertę.

Atsiperkamoji vertė – turto grynoji galimo pardavimo kaina arba to turto naudojimo vertė – ta, kuri iš jų yra didesnė.

Grynoji pardavimo kaina – tai suma, gaunama iš turto pardavimo, sudarius sandorį tarp dviejų nusimanančių ir ketinančių pirkti / parduoti turtą šalių, atskaičius visas tiesiogines papildomas pardavimo išlaidas.

Naudojimo vertė – tai dabartinė apskaičiuotų būsimųjų grynujų pinigų srautų vertė, kurią tikimasi gauti nuolat naudojant turtą ir jį perleidžiant pasibaigus naudingo tarnavimo laikui.

Bendrovėje nuolat naudojamas atskiras turto vienetas nesukuria įplaukų (grynujų pinigų srautų), kurias būtų galima pagrįstai atskirti nuo kito turto kuriamų įplaukų, todėl negalima apskaičiuoti turto vieneto naudojimo vertės.

Bendrovėje laikoma, kad turto grynoji galimo pardavimo kaina (atsiperkamoji vertė) yra lygi turto vertei po paskutinio perkainavimo.

Turto vertės sumažėjimas apskaitoje atvaizduojamas kaip turto vertės sumažėjimas po perkainavimo.

Įvertinant naudojimo vertę, tikėtini ateities pinigų srautai yra diskontuojami iki dabartinės vertės naudojant ikimokestinę diskonto normą, įvertintą pagal dabartines rinkos sąlygas, egzistuojančią pinigų laiko vertę bei su turtu susijusią riziką, į kurią nebuvo atsižvelgta įvertinant ateities pinigų srautus.

Jei turto (ar pajamas generuojančios turto grupės) įvertinta atsiperkamoji vertė yra mažesnė nei šio turto apskaitinė vertė, apskaitinė turto vertė sumažinama iki atsiperkamosios šio turto (ar pajamas generuojančios turto grupės) vertės. Nuostoliai dėl vertės sumažėjimo iš karto pripažįstami per pelną arba nuostolius, nebent šis turtas anksčiau buvo perkainotas. Tuo atveju, nuostoliai dėl vertės sumažėjimo yra apskaitomi kaip perkainojimo rezervo sumažėjimas.

Jei po nuostolio dėl vertės sumažėjimo pripažinimo turto vertė padidėja, tai apskaitinė turto (ar pajamas generuojančios turto grupės) vertė padidinama iki naujai apskaičiuotos turto atsiperkamosios vertės, bet taip, kad padidėjimas neviršytų apskaitinės šio turto (ar pajamas generuojančios turto grupės) vertės, jei nuostoliai dėl vertės sumažėjimo ankstesniais metais nebūtų buvę pripažinti. Turto vertės sumažėjimo atstatymas pripažįstamas per pelną arba nuostolius iš karto, nebent šis turtas anksčiau buvo perkainotas. Tuo atveju, vertės sumažėjimo atstatymas yra apskaitomas kaip perkainojimo rezervo padidėjimas.

2.10. Atsargos

Bendrovėje atsargų savikainą sudaro visos įsigijimo išlaidos ir kitos išlaidos, patirtos pristatant atsargas į esamą vietą: atsargų pirkimo kaina, maito ir kiti negražintini mokesčiai bei transporto, krovimo ir kitos išlaidos, tiesiogiai priskirtinos atsargų įsigijimui. Kitos išlaidos yra įtraukiamos į atsargų savikainą tik tiek, kiek jos yra susijusios su atsargų pristatymu į vietą ir esama atsargų būkle. Prekybos nuolaidos ir nukainavimai yra atimami nustatant atsargų įsigijimo savikainą. Bendrovės

parduotų ar sunaudotų atsargų savikaina nustatoma taikant FIFO („first in first out“) metodą pagal kurį pirmiausia nurašomos anksčiausiai įsigytos tos pačios rūšies atsargos.

Grynoji galimo realizavimo vertė – tai atsargų vertė, įvertinus tuo metu esančią jų rinkos kainą. Atsargos nukainojamos iki grynosios galimo realizavimo vertės tam, kad turto balansinė vertė nebūtų didesnė už sumą, kurią tikimasi gauti pardavus arba sunaudojus šį turtą įprastinėje įmonės veikloje.

Atsargos kelyje yra pripažįstamos pagal INCOTERMS-2000 sąlygas, kai rizika ir nauda, susijusi su atsargomis, pereina įmonei.

2.11. Nuosavas kapitalas

Bendrovės nuosavam kapitalui priskiriama: įstatinis (pasirašytas), privalomasis rezervas, kiti rezervai, nepaskirstytasis pelnas (nuostolis). 2018 m. buvo padidintas įstatinis kapitalas nuo 4 744 973,52 eurų iki 5 045 071,50 eurų.

Privalomasis rezervas yra privalomas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus. Į jį privaloma kasmet pervesti ne mažiau kaip 5 procentus grynojo pelno, apskaičiuojamo pagal Lietuvos Respublikos verslo apskaitos standartus, kol rezervas pasieks 10 procentų įstatinio kapitalo.

2.12. Atidėjiniai

Atidėjiniai - sukauptas atostoginių rezervo sąnaudos ir socialinio draudimo sąnaudos. Nepanaudota atostoginių suma apskaičiuojama darbuotojo vidutinio vienos darbo dienos užmokesčio sumą dauginant iš iki ataskaitinio laikotarpio galo sukauptų atostogų dienų, perskaičiuotų darbo dienomis. Sukaupta socialinio draudimo įmoka skaičiuojama dauginant galiojantį socialinio draudimo įmokos procentą iš sukauptos atostogų rezervo sumos.

Kiekvienam Bendrovės darbuotojui, išeinančiam iš darbo sulaukus pensinio amžiaus, pagal Lietuvos Respublikos įstatymus priklauso 2 mėnesių atlyginimų dydžio išmoka. Išmokų darbuotojams įsipareigojimas pripažįstamas finansinės padėties ataskaitoje ir atspindi tų išmokų dabartinę vertę finansinės padėties ataskaitos sudarymo dieną. Aprašytas ilgalaikis išmokų darbuotojams įsipareigojimas finansinės padėties ataskaitos dieną yra apskaičiuojamas remiantis aktuariniais įvertinimais, taikant planuojamo sąlyginio vieneto metodą. Nustatytos ilgalaikės išmokos įsipareigojimo dabartinė vertė nustatoma diskontuojant įvertintus būsimus pinigų srautus, naudojant palūkanų normas, nustatytas vyriausybės obligacijoms, kurios išreikštos tokia valiuta, kuria bus sumokėtos išmokos darbuotojams ir kurių terminas panašus į susijusio įsipareigojimo terminą.

Bendrovės darbuotojų vidutinis amžius 2018.12.31 d. buvo 47,36 metai. Dėl to pensijiniai kaupiniai 2018 m. nebuvo sudaromi.

2.13. Dotacijos

Dotacijomis laikomas finansavimas, skirtas pavedimo programai vykdyti, kompensuojant patirtas faktines sąnaudas bei bet koks kitas finansavimas ar nemokamai gautas turtas, išskyrus įnašus, skirtus įmonės savininko kapitalui didinti.

Dotacijos apskaitoje registruojamos tada, kai jos faktiškai gaunamos.

Gautos dotacijos gali būti registruojamos:

- dotacijos, susijusios su turtu;
- dotacijos, susijusios su pajamomis.

Dotacijos, susijusios su turtu - dotacijos, gaunamos ilgalaikio turto forma arba skiriamos ilgalaikiam turtui pirkti, statyti arba kitaip įsigyti. Prie dotacijų, susijusių su turtu, gali būti priskiriamos ir dotacijos trumpalaikiu turtu arba trumpalaikiam turtui įsigyti, jei ataskaitinio laikotarpio pabaigoje lieka reikšmingas nepanaudotos dotacijos likutis.

Dotacijų apskaita tvarkoma kaupimo principu, t. y. gautos dotacijos arba jų dalys pripažįstamos panaudotomis tais laikotarpiais, kuriais patiriamos su dotacijomis susijusios sąnaudos.

Dotacijos, susijusios su turtu, parodomos finansinės būklės ataskaitoje: dotacijos suma sumažinama turto balansinė vertė (dotacija pripažįstama pelnu ar nuostoliais nudėvimojo turto naudingo tarnavimo metu kaip sumažintos nusidėvėjimo sąnaudos).

2.14. Finansinis turtas

Bendrovės finansiniam turtui priskiriami pinigai ir jų ekvivalentai, gautinos sumos už parduotas prekes, suteiktas paslaugas ar paskolas, išankstiniai mokėjimai už finansinį turtą, įvairios pagal sutartis užregistruotos finansinės skolos įmonei, kitos įmonės išleisti vertybiniai popieriai, investicijos į dukterines ir asocijuotas įmones.

Pinigai ir jų ekvivalentai – Bendrovės sąskaitose bankuose esantys pinigai ir jų ekvivalentai įvairia valiuta. Pinigų ekvivalentams priskiriamos trumpalaikės (iki trijų mėnesių) likvidžios investicijos į vertybinius popierius, kelionės čekiai ir kitas finansinis turtas, atitinkantis pinigų ekvivalentų apibrėžimą. Jei Bendrovei sudarius trumpalaikio kreditavimo sutartį leidžiama atlikti išlaidų operacijas, viršijančias pinigų likutį Bendrovės sąskaitoje banke, finansinio turto vertė lygi nuliui, sąskaitos likučio viršijimas pripažįstamas finansiniu įsipareigojimu.

Gautinos sumos už parduotas prekes, suteiktas paslaugas ar paskolas, kitos pagal sutartį užregistruotos finansinės skolos Bendrovei atsiranda tada, kai Bendrovė pagal pasirašytą sutartį ar kitokį susitarimą įvykdo savo įsipareigojimus ir užregistruoja kitos įmonės skolas, kurios Bendrovės finansinės būklės ataskaitoje pripažįstamos finansiniu turtu.

Prie gautinų sumų taip pat priskiriamos sukauptos pajamos bei ateinančio laikotarpio sąnaudos. Remiantis kaupimo principu, Bendrovė kaupia pajamas, susijusias su grūdų pardavimu. Ateinančio laikotarpio sąnaudų sąskaitoje Bendrovė apskaito šį ar ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais Bendrovės patirtas išlaidas, kurios bus pripažintos sąnaudomis ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais, pavyzdžiui, apmokėtos draudimo, prenumeratos sąnaudos.

Kitų įmonių išleisti vertybiniai popieriai – kitų įmonių akcijos, obligacijos ir kiti vertybiniai popieriai, kurie įsigyjami siekiant gauti ekonominės naudos.

Finansiniam turtui nepriskiriami išankstiniai mokėjimai už nefinansinį turtą, pavyzdžiui, ilgalaikį materialųjį, nematerialųjį, atsargas ar paslaugas. Išankstiniai mokėjimai finansiniu turtu laikomi tik tada, jei sumokėta už gautiną kitą finansinį turtą, pavyzdžiui, pinigus kita valiuta, akcijas, obligacijas ir pan.

Finansinio turto įvertinimas priklauso nuo turto įsigijimo tikslo. Įvertinimo tikslais finansinis turtas skirstomas į grupes:

- ✓ skirtą parduoti – tai finansinis turtas, kuris buvo įsigytas gauti pelno iš kainos svyravimų;
- ✓ laikomą iki išpirkimo termino – šiam finansiniam turtui priskiriami palūkanas uždirbantys vertybiniai popieriai;
- ✓ suteiktas ilgalaikės paskolas ir gautinas sumas (įskaitant ilgalaikių paskolų ir gautinų sumų einamųjų metų dalį) – šiai finansinio turto įvertinimo grupei priskiriamos kitiems subjektams suteiktos ilgalaikės paskolos, gautinos sumos už išsimokėtinai parduotą ilgalaikį turtą ar kitą turtą;

- ✓ suteiktas trumpalaikės paskolas ir gautinas sumas.

2.15. Pirminis finansinio turto pripažinimas ir įvertinimas

Finansinis turtas apskaitoje registruojamas tik tada, kai įmonė gauna arba pagal vykdomą sutartį įgyja teisę gauti pinigų ar kitą finansinį turtą. Planuojami sandoriai, gautos garantijos ir laidavimai įmonės turtu nepripažįstami, kol jie neatitinka finansinio turto apibrėžimo.

Pirmą kartą pripažindama finansinį turtą Bendrovė įvertina jį įsigijimo savikaina. Į finansinio turto įsigijimo savikainą gali būti įtraukiamos ir tiesioginės sandorių sudarymo išlaidos.

Įsigijimo savikaina nustatoma pagal už finansinį turtą sumokėtą ar mokėtiną pinigų sumą ar kito perduoto turto vertę. Jei turtas įsigijamas išsimokėtinai per ilgesnį kaip 12 mėnesių laikotarpį ir sutartyje palūkanos nenurodytos arba jų dydis reikšmingai skiriasi nuo rinkos palūkanų normos, įsigijimo savikaina apskaičiuojama diskontuojant visą mokėtiną sumą iki dabartinės vertės, taikant rinkos palūkanų normą. Skirtumas pripažįstamas palūkanų sąnaudomis visą išsimokėjimo laikotarpį.

Mainais gauto finansinio turto įsigijimo savikaina nustatoma prie mainų sutartyje numatytos vertės pridėdamas visas su to turto mainais susijusias išlaidas. Jei mainų sutartyje turto vertė nenurodyta, turto įsigijimo savikaina yra lygi mainais atiduodamo turto tikrajai vertei.

2.16. Paskesnis finansinio turto įvertinimas

Sudarant finansinę atskaitomybę, finansinio turto vertė nustatoma atsižvelgiant į jo įsigijimo tikslą ir likvidumą aktyvioje rinkoje. Įvertinimo tikslais finansinis turtas skirstomas į keturias grupes:

- ✓ skirtas parduoti – vertinamas mažesniąja verte – balansine arba tikrąja verte atėmus pardavimo išlaidas. Skirtas parduoti finansinis turtas – tai supirktos paskolos ar kitos gautinos sumos, kitų įmonių akcijos, obligacijos ar kiti vertybiniai popieriai, kuriuos įmonė įsigyja prekybos tikslais;

- ✓ ilgalaikės paskolos ir gautinos sumos (įskaitant ilgalaikių paskolų ir gautinų sumų einamųjų metų dalį);

- ✓ finansinis turtas, laikomas iki išpirkimo termino, vertinamas amortizuota savikaina. Finansinis turtas, laikomas iki išpirkimo termino – tai obligacijos su fiksuota palūkanų norma ir nustatyta išpirkimo data. Investicijos, kurias įmonė ketina parduoti esant likvidumo problemoms arba kai reikšmingai pasikeičia jų kaina rinkoje, negali būti traktuojamos kaip investicijos, laikomos iki išpirkimo;

- ✓ trumpalaikės paskolos ir gautinos sumos – vertinamos įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimą (nuostolį dėl vertės sumažėjimo).

Investicijos į vertybinius popierius, kurių kaina aktyviojoje rinkoje neskelbiama ir kurių tikrosios vertės negalima nustatyti, finansinėje atskaitomybėje įvertintos įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimą (nuostolį dėl vertės sumažėjimo).

Finansinis turtas, kuris nevertinamas tikrąja verte ir turi nustatytą išpirkimo terminą, vertinamas amortizuota savikaina, taikant apskaičiuotų palūkanų normos metodą.

Bendrovėje suteiktos ar perpirktos ilgalaikės paskolos ir po vienerių metų gautinos sumos vertinamos amortizuota savikaina, neatsižvelgiant į tai, ar įmonė ketina jas laikyti iki atsiskaitymo termino.

2.17. Finansinio turto tikroji vertė

Tikroji vertė – suma, už kurią gali būti pasikeista turtu ar kuria gali būti užskaitytas nesusijusių šalių, ketinančių pirkti (parduoti) turtą, tarpusavio įsipareigojimas. Finansinio turto tikroji vertė nustatoma pagal rinkos kainas, panašaus finansinio turto kainas, diskontuotus pinigų srautus ar kitais tikrosios vertės nustatymo būdais. Finansinio turto tikroji vertė gali būti patikimai nustatyta, jei jų tikrosios vertės svyravimai nereikšmingi arba jei įvairių įvertinimų kintamumo tikimybė gali būti tiksliai numatyta ir įvertinta apskaičiuojant tikrąją vertę.

Atveju, kai finansinio turto tikrąją vertę galima patikimai nustatyti, pavyzdžiai gali būti:

- ✓ Kaina paskelbta aktyviojoje vertybinių popierių rinkoje;
- ✓ Kaina nustatyta nepriklausomo eksperto ir finansinio turto ar finansinio įsipareigojimo pinigų srautus galima patikimai įvertinti;
- ✓ tikrajai vertei nustatyti taikomas vertinimo modelis, kurio naudojamus duomenis galima patikimai įvertinti, nes jie gaunami iš aktyviųjų rinkų.

2.18. Finansinio turto amortizuota savikaina

Amortizuota savikaina paprastai vertinamas finansinis turtas, laikomas iki išpirkimo arba atsiskaitymo termino, pavyzdžiui, obligacijos, suteiktos paskolos ir gautinos sumos.

Pinigai, paskolinti ilgesniam laikotarpiui, rinkos sąlygomis visada uždirba pajamas, kurių dydis turėtų būti artimas rinkos palūkanų normai. Jei palūkanos sutartyse nenurodytos arba jos reikšmingai skiriasi nuo rinkos palūkanų normos, ilgalaikės gautinos sumos vertinamos amortizuota savikaina. Jei sutartyse nurodytos palūkanos artimos rinkos palūkanoms, apskaičiuotų palūkanų metodas netaikomas. Tokiu atveju pajamos sutampa su faktiškai gaunamais pinigais.

Amortizuota savikaina skaičiuojama taikant apskaičiuotų palūkanų normos metodą. Apskaičiuotų palūkanų norma – palūkanų norma, kurią taikant pinigų srautai diskontuojami visą finansinio turto naudojimo laiką. Skaičiuojant atsižvelgiama į visus sumokėtus arba gautus mokėjimus ir apskaičiuotus procentus.

Jei Bendrovės suteiktų paskolų ar ilgalaikių gautinų sumų sutartyse nėra numatytos palūkanos, jos diskontuojamos per skolos gražinimo laikotarpį, taikant rinkos palūkanų normą. Bendrovė, diskontuodama beprocentinę paskolą ar ilgalaikę gautiną sumą, atlieka tokias buhalterines korespondencijas:

2.19. Finansinio turto nuvertėjimas (nuostoliai dėl vertės sumažėjimo)

Ilgalaikio finansinio turto vertė yra sumažėjusi, jei jo balansinė vertė yra didesnė už tikėtiną atgauti už tą turtą sumą. Kiekvienos finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną Bendrovė nustato, ar nėra objektyvių prielaidų, kad ilgalaikio finansinio turto (ar turto grupės) vertė gali sumažėti. Jei pasirodo, kad tokių prielaidų esama, Bendrovė apskaičiuoja už tą turtą (ar turto grupę) tikėtiną atgauti sumą ir, sumažinus balansinę vertę, pripažįsta nuostolį dėl vertės sumažėjimo.

Bendrovės gautinos sumos, siekiant nustatyti jų vertę ir jos sumažėjimą, vertinamos individualiai arba bendrai panašių gautinų sumų segmente.

- 10 TFAS: Konsoliduotos finansinės ataskaitos ir 28 TAS: Investicijos į asocijuotas bendroves ir bendras įmones: Turto pardavimas ar įnašai tarp investuotojo ir jo asocijuotos bendrovės ar bendros įmonės (pataisos)

Pataisomis sprendžiama pripažinti neatitiktis tarp 10 TFAS ir 28 TAS reikalavimų, susijusių su turto pardavimu ar įnašais tarp investuotojo ir jo asocijuotos ar bendros įmonės. Pagrindinė pataisų pasekmė yra ta, kad pripažįstamos visos pajamos ar nuostoliai, kai sandoris apima verslo perleidimą (nepriklausomai nuo to ar jis vystomas dukterinėje įmonėje ar ne). Dalis pajamų ar nuostolių pripažįstama, kai sandoris apima turtą, kuris neatitinka verslo apibrėžimo, net jei šis turtas priklauso dukterinei įmonei. 2015 m. gruodžio mėn. TASV atidėjo įsigaliojimo datą neribotam laikui, priklausomai nuo nuosavybės apskaitos metodo tyrimo projekto rezultatų. ES dar nėra patvirtinusi šių pataisų. Vadovybė atliko pataisų taikymo poveikio vertinimą ir mano, kad įmonei šios pataisos neaktualios.

- 9 TFAS: Išankstinio mokėjimo savybės su neigiama kompensacija (pataisos)

Pataisos įsigalioja nuo ar po 2019 m. sausio 1 d., nors ankstesnis taikymas yra leidžiamas. Pataisomis leidžiama finansinį turtą su išankstinio mokėjimo galimybe, kai susitarimo šaliai leidžiama reikalauti ar reikalaujama, kad ji pati sumokėtų ar gautų pagrįstą kompensaciją už pirma laiko nutrauktą sutartį (tokiu būdu, žvelgiant iš turto turėtojo pozicijos, gali būti ir „neigiama kompensacija“), vertinti amortizuota savikaina arba tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas. Vadovybė atliko pataisų taikymo poveikio vertinimą ir mano, kad pataisos neturės reikšmingo poveikio finansinėms ataskaitoms.

- 28 TAS: Ilgalaikiai interesai asocijuotose ir bendrose įmonėse (pataisos)

Pataisos įsigalioja nuo ar po 2019 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, nors ankstesnis taikymas yra leidžiamas. Pataisos apibrėžia, ar atliekant ilgalaikių interesų asocijuotose ir bendrose įmonėse vertinimą, konkrečiai su vertės sumažėjimu susijusius reikalavimus, kurie, iš esmės, sudaro „grynujų investicijų“ dalį asocijuotose ar bendrose įmonėse, turėtų būti vadovaujamosi 9 TFAS, 28 TAS ar abiem kartu. Pataisos paaiškina, kad, prieš taikydamos 28 TAS, subjektas taiko 9 TFAS tokiems ilgalaikiams interesams, kuriems netaikomas nuosavybės metodas. Taikydamos 9 TFAS subjektas neatsižvelgia į ilgalaikių interesų balansinės vertės pasikeitimus, atsirandančius dėl 28 TAS taikymo. ES dar nėra patvirtinusi šių pataisų. Vadovybė atliko pataisų taikymo poveikio vertinimą ir mano, kad įmonei šios pataisos neaktualios.

- 19 TAS: Plano pakeitimas, sumažinimas ar įvykdymas (pataisos)

Pataisos įsigalioja nuo ar po 2019 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, nors ankstesnis taikymas yra leidžiamas. Pataisos numato, kad įmonės privalo naudoti atnaujintas aktuarines prielaidas siekiant įvertinti einamųjų paslaugų savikainą ir grynąsias palūkanas, susijusias su po plano pakeitimo, sumažinimo ar įvykdymo likusiu ataskaitiniu laikotarpiu. Pataisos taip pat paaiškina kaip plano pakeitimo, sumažinimo ar įvykdymo apskaita įtakoja reikalavimus, taikomus turto viršutinei ribai. ES dar nėra patvirtinusi šių pataisų. Vadovybė dar nėra įvertinusi šių pataisų pritaikymo įtakos.

- TFAKK 23-ASIS IŠAIŠKINIMAS: Neapibrėžtumai dėl pelno mokesčio apskaitos

Išaiškinimas įsigalioja nuo ar po 2019 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, nors ankstesnis taikymas yra leidžiamas. Išaiškinimas skirtas pelno mokesčio apskaitai, esant mokesčio traktavimo neapibrėžtumams, įtakojančiams 12 TAS taikymą. Jame paaiškinama kaip atsižvelgti į mokesčio traktavimo neapibrėžtumus atskirai arba kartu, mokesčių institucijų vykdomus patikrinimus, pateikiamas tinkamas modelis kaip atspindėti neapibrėžtumus ir apskaityti faktų bei aplinkybių pasikeitimą. Šis išaiškinimas dar nepriimtas ES. Vadovybė dar nėra įvertinusi šių pataisų pritaikymo įtakos.

Bendrovė, atlikdama individualų gautinų sumų vertinimą, atsižvelgia į Bendrovės turimus ar jai prieinamus duomenis išorės informacijos šaltiniuose apie rinkos tendencijas bei prognozes, galimas gautinos sumos užtikrinimo priemones ir įvykius, patvirtinančius, kad gautinos sumos vertė sumažėjo, pvz., sutarties sąlygų vykdymą, skolininko veiklos faktinius duomenis ir pan.

Jeigu Bendrovė nustato, kad nėra jokių objektyvių įrodymų dėl individualiai vertinamų gautinų sumų vertės sumažėjimo, tokių gautinų sumų sumažėjimas vertinamas bendrai. Šis vertinimas atliekamas atsižvelgiant į istorinius statistinius duomenis.

Bendrovė kasmet patikrina, ar bendram vertinimui taikomos atidėjimo normos atitinka istorinius gautinų sumų vertės sumažėjimo duomenis ir patvirtina bendrai vertinamų gautinų sumų atidėjimo normas kitiems metams.

Jei tikėtina, kad įmonė negalės atgauti gautinų sumų (pagrindinės sumos ir palūkanų), pripažįstami nuostoliai dėl vertės sumažėjimo. Nuostolių suma įtraukiama į ataskaitinio laikotarpio pelno (nuostolių) ir bendrųjų pajamų ataskaitą.

Jei per paskesnę laikotarpį turto nuvertėjimo suma mažėja, nurašytoji finansinio turto suma turi būti atstatoma. Po nurašytos sumos atstatymo finansinio turto balansinė vertė neturi viršyti vertės, kuri būtų buvusi, jei vertės sumažėjimas nebūtų buvęs pripažintas. Atstatytoji suma turi būti įtraukta į ataskaitinio laikotarpio pelno (nuostolių) ir bendrųjų pajamų ataskaitą.

Nurašant gautinas sumas (pripažįstant jas beviltiškoms skolomis), kurioms buvo suformuotas vertės sumažėjimas, atstatomas anksčiau suformuotas vertės sumažėjimas ir beviltiška skola nurašoma į sąnaudas.

Atgavus jau nurašytą beviltišką skolą, ši suma apskaitoje pripažįstama pajamomis.

2.20. Finansinio turto nurašymas

Bendrovė nurašo finansinį turtą (ar jo dalį) tik tada, kai ji netenka teisės kontroliuoti tą turtą (ar jo dalį). Įmonė netenka teisės kontroliuoti turtą tada, kai ji gauna visą sutartyje numatytą naudą, baigiasi teisių galiojimo laikas arba ji perleidžia šias teises kitoms įmonėms.

Perleidus ar dėl kitų priežasčių nurašius finansinį turtą ar jo dalį, pelno (nuostolių) ir bendrųjų pajamų ataskaitos pelno (nuostolių) dalyje parodomas sandorio rezultatas (pelnas arba nuostoliai), jei toks yra.

2.21. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro pinigai kasoje, pinigai kelyje ir pinigai bankų sąskaitose, indėliai iki pareikalavimo ir kitos trumpalaikės iki trijų mėnesių labai likvidžios investicijos, kurios gali būti lengvai iškeičiamos į aiškias pinigų sumas ir kurioms būdinga nereikšminga vertės pasikeitimo rizika.

Pinigų srautų ataskaitoje pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro pinigai kasoje, indėliai einamosiose sąskaitose, kitos trumpalaikės labai likvidžios investicijos.

2.22. Įsipareigojimai

Įsipareigojimai yra esamieji ir būsimieji. Bendrovės finansinėje apskaitoje registruojami esamieji įsipareigojimai, t. y. kai Bendrovė įgyja prievolės, kurios turės būti įvykdytos. Būsimieji

įsipareigojimai - Bendrovės vadovybės sprendimai pirkti turtą ateityje, planuojami sandoriai yra būsimieji įsipareigojimai, kurie finansinės būklės ataskaitoje nerodomi.

Ilgalaikiai įsipareigojimai yra tie, kuriuos Bendrovė turės įvykdyti vėliau nei per ateinančius vienerius metus nuo finansinės būklės ataskaitos sudarymo datos.

Ilgalaikių įsipareigojimų Bendrovė neturi.

Trumpalaikiai įsipareigojimai yra tie, kurie tenkina bet kurį iš šių kriterijų:

- ✓ tikimasi padengti įmonės normalaus veiklos ciklo metu;
- ✓ padengimo terminas yra 12 mėnesių po finansinės būklės ataskaitos sudarymo datos;
- ✓ nėra besąlyginės teisės atidėti įsipareigojimo padengimą mažiausiai 12 mėnesių nuo finansinės būklės ataskaitos sudarymo datos.

Bendrovėje apskaitomi trumpalaikiai įsipareigojimai:

- ✓ skolos tiekėjams;
- ✓ avansu gautos sumos;
- ✓ darbo užmokestis;
- ✓ mokesčiai;
- ✓ kitos mokėtinos sumos.

Skolas tiekėjams Bendrovėje sudaro skolos, susijusios su pagrindine Bendrovės veikla. Trumpalaikės skolos tiekėjams apima įsipareigojimus, kuriuos reikia padengti per vienerius metus nuo finansinės būklės ataskaitos sudarymo datos arba kurie yra mokėtini kreditoriui pareikalavus.

Avansu gautos sumos pripažįstamos Bendrovės įsipareigojimu, kol Bendrovė nesuteiks paslaugų arba nepatiks prekių, už kurias šios sumos buvo gautos.

Bendrovėje kitoms mokėtinoms sumoms ir trumpalaikiams įsipareigojimams priskiriami mokėtini dividendai, mokėtinos sumos atsiskaitytiniams asmenims, mokėtini mokesčiai, įsipareigojimai darbuotojams, sukauptos palūkanų sąnaudos, sukauptos darbo užmokesčio sąnaudos, sukauptos socialinio draudimo sąnaudos, ateinančio laikotarpio pajamos ir kitos sukauptos sąnaudos.

Vadovaujantis kaupimo principu, sandorių ir kitų įvykių poveikis pripažįstamas tada, kai jis atsiranda, užregistruojamas Bendrovės apskaitos įrašuose ir pateikiamas to laikotarpio finansinėje atskaitomybėje, su kuriuo yra susijęs.

Sukaupoms sąnaudoms priskiriamos patirtos sąnaudos, kurioms dar negautos sąskaitos apmokėjimui arba dar neatėjo atsiskaitymo terminas. Sukaupina suma yra įvertinama remiantis atitinkamomis sutartimis (pvz., sukauptinos palūkanos apskaičiuojamos remiantis paskolų sutartimis) arba įvertinamos remiantis prieinama informacija, nustatytomis procedūromis ir žiniomis apie patirtas sąnaudas, už kurias sąskaitos dar nėra gautos arba gautos po finansinės būklės ataskaitos sudarymo datos.

Sukauptos sąnaudos yra mažinamos sumokant apskaitoje užfiksuotus sukauptus įsipareigojimus arba gavus patvirtinančius dokumentus apie patirtas ir šioje sąskaitoje apskaitytas sąnaudas – tokiu atveju sumos perkeliamos į mokėtinas sumas.

Įsipareigojimų įvertinimas. Pripažindama įsipareigojimą Bendrovė įvertina jį įsigijimo savikainos būdu – mokėtina pinigų ar pinigų ekvivalentų suma, kurią numatoma sumokėti normaliomis verslo sąlygomis. Užsienio valiuta išreikšti įsipareigojimai yra įvertinami sandorio atlikimo dienos valiutos kursu.

2.23. Susijusios šalys

Susijusiomis su Įmone šalimis pripažįstami akcininkai, Valdybos nariai, jų artimi giminės ir įmonės, kurios tiesiogiai ar netiesiogiai per tarpininką kontroliuoja Bendrovę arba yra kontroliuojamos atskirai ar kartu su kita šalimi, kuri taip pat pripažįstama susijusia šalimi, galiojant sąlygai, kad šis ryšys suteikia galimybę vienai iš šalių kontroliuoti kitą šalį arba daryti reikšmingą įtaką kitai šaliai, priimant finansinius ir valdymo sprendimus.

2.24. Poataskaitiniai įvykiai

Poataskaitiniai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie Įmonės padėtį finansinės būklės ataskaitos sudarymo datą (koreguojantys įvykiai), atspindimi finansinėse ataskaitose. Poataskaitiniai įvykiai, kurie nėra koreguojantys įvykiai, yra aprašomi pastabose, kai jų įtaka yra reikšminga.

3. Svarbūs apskaitiniai įvertinimai ir pagrindiniai neaiškūs vertinimo šaltiniai

Vadovybė, taikydamą Bendrovės apskaitos politikas, kurios yra aprašytos 3 pastaboje, privalo atlikti įvertinimus, priimti sprendimus ir prielaidas dėl turto ir įsipareigojimų apskaitinių verčių, kurios nėra lengvai nustatomos naudojant kitus šaltinius. Įvertinimai ir susijusios prielaidos yra grindžiami praeities patirtimi bei kitais tiesiogiai susijusiais faktoriais. Faktiniai rezultatai gali skirtis nuo pateiktų įvertinimų.

Įvertinimai ir pagrindinės prielaidos yra nuolatos peržiūrimi. Apskaitinių įvertinimų peržiūros rezultatai yra pripažįstami tą laikotarpį, kuriame ši peržiūra buvo atlikta ir jos rezultatai turėjo įtakos jam arba peržiūros laikotarpiu ir ateities laikotarpiais, jei peržiūra turi įtakos einamajam ir būsimajam laikotarpiui.

Balanse neatspindėtos teisės ir įsipareigojimai, tai trečiųjų asmenų turtas įmonėje - saugomi grūdai, įkeistas turtas bankui, nuomojamas turtas.

Apskaitoje klaidos taisomos perspektyviniu būdu, kai negalima tiksliai įvertinti ataskaitinių laikotarpių sumų. Retrospektyviniu būdu taisomos klaidos, kai galima perskaičiuoti praėjusių laikotarpių duomenis.

Bendrovės apskaitos politikoje neesminė klaida laikoma 0,25 % (28 352 eurai) nuo finansinėje atskaitomybėje apskaitomos ilgalaikio turto įsigijimo vertės (11 340 698 eurai)

III AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS

1. Nematerialusis turtas

1.1. Priskiriama programinė įranga ir kitas nematerialus turtas.

Bendrovė buhalterinę apskaitą tvarko buhalterine programa „Debetas“, grūdų apskaitą tvarko veiklos procesų valdymo sistema „AgroSmart v.3. Dokumentų registravimo, užduočių vykdymui ir kontroliavimui bendrovė turi įsigijusi dokumentų valdymo programą.

Nematerialus turtas 2018.01.01 – 2018.12.31

lentele 1

Rodikliai	Programinė įranga	Kitas nematerialus turtas	Iš viso:
Likutinė vertė 2017 m. gruodžio 31 d.	3529	905	4434
a) Įsigijimo savikaina 2017 m. gruodžio 31 d. Pasikeitimai per 2018 m. -turto įsigijimas - perleistas ir nurašytas turtas (-) - perrašymai iš vieno straipsnio į kitą + / (-)	59597	14481	74078
2018 m. gruodžio 31 d.	59597	14481	74078
b) Nusidėvėjimas 2017 m. gruodžio 31 d. Pasikeitimai 2018 m. - finansinių metų nusidėvėjimas - kitiems asmenims perleisto ir nurašyto turto nusidėvėjimas (-) - perrašymai iš vieno straipsnio į kitą + / (-)	56068 2801	13576 905	69644 3706
2018 m. gruodžio 31 d.	58869	14481	73350
e) Likutinė vertė 2018 m. gruodžio 31 d. (a) - (b)	728	0	728

2. Ilgalaikis materialusis turtas

2.1. Ilgalaikio turto nusidėvėjimas apskaitomas vadovaujantis LR pelno mokesčio įstatymu ir bendrovės generalinio direktoriaus 2015 m. sausio 5 d. įsakymu Nr.F-004 nustatytais minimalios vertės, nusidėvėjimo ir amortizacijos normomis. Ilgalaikio turto nusidėvėjimui taikomas tiesinis metodas.

2.2. Ukmergės grūdų/rapsų supirkimo/priėmimo punkte išnuomos parduotuvės patalpos UAB „Palink“ pagal sutartį Nr. PL NT-12/09/05-115 2012.09.25 d. Nuomos sutartis pratęsta 10 m.

lentele 2

Išnuomotas ilgalaikis materialusis turtas		
Išnuomoto turto pavadinimas	Nuomos laikotarpis	Pastabos
Parduotuvės pastatas (Ukmergė)	2017-2027 m.	

2.3. Pagal 2015.06.03 d. laboratorinės įrangos nuomos sutartis Nr.19F-105 ir 19F-106 iš Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos išsinuomoti du laboratoriniai prietaisai „Infrantec 1275“ grūdų kokybei vertinti.

lentelė 3

Išsinuomotas ilgalaikis materialusis turtas			
Išsinuomoto turto pavadinimas	Nuomos mokesčiai (EUR)	Nuomos laikotarpis	Pastabos
Prietaisais Infrantec 1275	116,14	2018.07-2021.06	1 vnt.

Materialus ilgalaikis turtas 2018.01.01 – 2018.12.31

lentelė 4

Rodikliai	Žemė	Pastatai, statiniai ir įrenginiai	Mašinos ir įrengimai	Transporto priemonės	Kiti įrengimai, įranga ir įrankiai	Investicinis turtas	Sumokėti avansai ir vykdomi materialiojo turto statybos	Iš viso
Likutinė vertė 2017 m. gruodžio 31 d.	208894	2913104	106165	111099	35406		9900	3384568
a) Įsigijimo savikaina 2017 m. gruodžio 31 d. Pasikeitimai per 2018 m.	208894	7209555	2775281	253208	327618		9900	10784456
- turto įsigijimas		147785	24123		8859		309110	489877
- perleistas ir nurašytas turtas (-)					7712			7712
- perrašymai iš vieno straipsnio į kitą +/- (-)		319010					-319010	0
2018 m. gruodžio 31 d.	208894	7676350	2799404	253208	328765		0	11266621
b) Nusidėvėjimas 2017 m. gruodžio 31 d. Pasikeitimai 2018 m.		4296451	2669116	142109	292212			7399888
- finansinių metų nusidėvėjimas		284526	36515	18185	23737			362963
- atstatantys įrašai (-)								
- kitiems asmenims perleisto ir nurašyto turto nusidėvėjimas (-)					7710			7710
- perrašymai iš vieno straipsnio į kitą +/- (-)								0
2018 m. gruodžio 31 d.	0	4580977	2705631	160294	308239		0	7755141
e) Likutinė vertė 2018 m. gruodžio 31 d. (a) - (b)	208894	3095373	93773	92914	20526			3511480

2.4. Įkeistas ilgalaikis turtas gauti kredito linijai iš AB SEB banko, sutartis Nr. 1861207080060-36.

Ilgalaikio materialiojo turto įkeitimas

lentelė 5

Įkeisto turto pavadinimas	Įkeitimo pabaigos data
Elevatorius	2020-08-18
Įrengimai (elevatoriuje)	2020-08-18

lentelė 6

Įrengimų pavadinimas	Pagaminimo data	Vieneto įsigijimo kaina, EUR	Balansinė vertė, EUR
Sepatorius AI-BCS100	1987.06.01	7207,87	0,00
Autoišskrovėjas AVS50	1987.10.01	18593,08	0,00
Norija 11 175 60	1990.02.01	5888,90	0,00
Grūdų džiovykla AI BIS100	1974.01.01	10339,87	0,00
Seperatorius AI-BIS100	1990.04.01	7495,28	0,00
Transporteris Nr.15	1974.10.01	7345,20	0,00
Transporteris Nr.14	1974.10.01	5623,55	0,00
Transporteris Nr.13	1974.10.01	4139,39	0,00
Svarstyklės	1974.10.01	12061,42	0,29
Degiklis EK5.280G	2005.11.18	22300,74	0,29
Seperatorius su oro valymo sistema	2005.07.23	9477,82	0,29
Seperatorius su oro valymo sistema	2005.07.23	9477,82	0,29
Transporteris Nr.5	1974.10.01	4587,00	0,00
Transporteris Nr.6	1974.10.01	3965,77	0,00
Grūdų džiovykla TORK TK6-19-3	2006.08.10	202249,55	0,29
Viso:		330753,26	1,45

3. Atsargos

3.1. Bendrovėje atsargos apskaitomos pirkimo kaina, nurodyta įsigijimo dokumentuose, atėmus pirkimo metu gautas nuolaidas. Atsargos sudaro:

1. Žaliavos ir komplektavimo gaminiai.

a) grūdai – 1 334 053 eurų;

b) komplektuojami gaminiai (degalai, atsarginės dalys, darbo rūbai ir kitos medžiagos) – 45 033 eurai.

2. Sumokėti avansai:

a) avansas sumokėtas tiekėjams – 8 809 eurai.

lentelė 7

Atsargos (EUR)					
Rodikliai	Žaliavos ir kompl. gaminiai	Nebaigta gamyba	Pirktos prekės, skirtos perparduoti	Sumokėti avansai	Iš viso
a) Atsargų įsigijimo savikaina					
Praėjusių finansinių metų pabaigoje	1 880 783			13 732	1 894 515
Finansinių metų 2018 m. gruodžio 31 d.	1 379 086		0	8 809	1 387 895

4. Per vienerius metus gautinos sumos

Pirkėjų skolos - už parduotus grūdus ir suteiktas grūdų saugojimo, atkrovimo paslaugas bei parduotas trąšas.

Kitos gautinos sumos – avansu sumokėti mokesčiai, kita.

lentelė 8

Gautinos sumos		
Stambiausios gautinų sumų grupės	Suma (EUR)	Pastabos
Pirkėjų įsiskolinimas	1 205 709	
t. sk. už parduotus grūdus	1 101 242	
už parduotas trąšas	15 392	
už suteiktas paslaugas	89 075	
Kitos gautinos sumos	874	
Avansu sumokėti mokesčiai į biudžetą	796	
Kitos gautinos sumos	78	
Iš viso:	1 206 583	

5. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigų ataskaitoje pinigai ir pinigų ekvivalentai apima pinigus banke ir kasoje.

lentelė 9

Pinigai		
Pinigų pavadinimas	Suma (EUR)	
Pinigai bankuose	352 371	
Pinigai kasoje	19	
Viso:	352 390	

6. Nuosavas kapitalas

Įstatinis kapitalas – 5 045 071,50 EUR, kurį sudaro 74.466 vnt. paprastų akcijų.

Valstybės akcijos – 52 222 vnt. arba 70,13 proc. įstatinio kapitalo – 3 538 040,50 EUR.

Kitos akcijos – 22 244 vnt. arba 29,87 proc. įstatinio kapitalo – 1 507 031 EUR.

Vienos akcijos nominali vertė – 67,75 EUR.

7. Rezervai

Privalomas rezervas

Privalomasis rezervas sudaromas iš paskirstytino pelno. Jis turi būti ne mažesnis kaip 1/10 įstatinio kapitalo dydžio ir gali būti naudojamas tik Bendrovės nuostoliams padengti. Bendrovės privalomas rezervas nėra sukauptas pilnai, todėl kiekvienais metais iš paskirstytino pelno į privalomą rezervą pervedama ne mažiau kaip 1/20 grynojo ataskaitinių finansinių metų pelno, kol bus pasiektas šio privalomo rezervo dydis.

8. Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)

Bendrovės pelnas paskirstytas pagal LR Vyriausybės 1997 m. sausio 14 d. nutarimo Nr. 20, nauja redakcija nuo 2017 01 01 d., punktą 2.1. „dividendams už finansinius metus išmokėti skiriama pelno dalis būtų ne mažesnė kaip 70 procentai Bendrovės paskirstytinojo pelno, jeigu Bendrovės ataskaitinių metų nuosavo kapitalo grąža didesnė nei 5 procentai ir neviršija 10 procentų nuosavo kapitalo grąžos“ (2018 m. Bendrovės nuosavo kapitalo grąža 7,33 procentų), bei LR akcinių bendrovių įstatymo 59 str.

lentelė 10

Pelno paskirstymo projektas	
Straipsniai	Suma (Eur)
Nepaskirstytasis rezultatas – pelnas (nuostoliai) – praėjusių finansinių metų pabaigoje	144 705
Grynasis finansinių metų rezultatas – pelnas (nuostoliai)	458 544
Paskirstytinas rezultatas – pelnas (nuostoliai) – finansinių metų pabaigoje	603 249
Akcininkų įnašai nuostoliams padengti	
Pervedimai iš rezervų	
Paskirstytinas pelnas	603 249
Pelno paskirstymas:	
į įstatymo numatytus rezervus (458 544 X 5%)	22 928
- į kitus rezervus	
dividendai (603 249 X 70%.)	422 275
kiti	
Nepaskirstytasis rezultatas – pelnas (nuostoliai) – finansinių metų pabaigoje	158 046

Dividendų paskirstymas bendrovės akcininkams pripažįstamas įsipareigojimais bendrovės finansinėse ataskaitose tada, kai dividendus patvirtina akcininkai.

Lentelė 11

Paprastosios akcijos	2014 m. Dividendai	2015 m. Dividendai	2016 m. Dividendai	2017 m. Dividendai	2018 m. Dividendai*
Valstybės 52222 akcijų sk.	282 676	284 886	419 356	517 364	296 136
Juridinių asmenų 19147 akcijų sk.	103 642	104 453	153 755	189 690	108 577
Fizinių asmenų 3097 akcijų sk.	16 764	16 895	24 870	30 682	17 562
Viso	403 082	406 234	597 981	737 736	422 275
Vienai akcijai tenka dividendų	5,34	5,45	8,03	9,91	5,67
Grynasis metų pelnas	384 936	447 843	655 922	940 367	458 544
Vienai akcijai tenka grynojo pelno	5,17	6,01	8,81	12,63	6,16

*2018 m. planuojami dividendai

9. Dotacijos, subsidijos

Dotacijos – 48 376 eurų suma, kompensuota iš ES paramos. Teleskopinis krautuvus Monitou MLT735 (5 960 eurų), ir 0,4 kV įvadinė elektros skirstykla (42 416 eurų).

10. Atidėjiniai

Sukauptas atostogų rezervas 2018.12.31 d. sudaro 100 520 eurai: t. sk. atostoginiai, kartu su socialinio draudimo įmokomis.

11. Mokėtinios sumos ir kiti įsipareigojimai

Skolos paslaugų tiekėjams (už 2018 m. gruodžio mėn.) 66 404 eurai. Pelno mokestis – 33 886 eurai. Kitos mokėtinios sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai 102 823 eurai (dividendai 12 527 eurai, PVM – 66 855 eurai, kiti mokesčiai – 23 099 eurai, kiti mokėjimai – 342 eurai.).

12. Tipinė veikla

Per ataskaitinį laikotarpį Jonavos elevatoriuje ir Ukmergės grūdų/rapšų supirkimo/priėmimo punkte buvo nupirkta ir priimta saugoti 80,035 tūkst. tonų grūdų. Elevatoriuje 69,581 tūkst. tonų grūdų t. sk. 10,853 tūkst. tonų rapšų, 3,567 tūkst. žirnių, 1,453 tūkst. t pupų. Ukmergės grūdų/rapšų supirkimo/priėmimo punkte priimta 10,454 tūkst. tonų grūdų iš jų 2,019 tūkst. tonų rapšų.

Lentelė 12

	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.
	t	t	t	t	t
Elevatorius	94 118,870	112 225,907	93 190,020	103 246,040	69 581,09
t.sk. rapšai	9 984,850	7 832,620	5 204,740	10 542,520	10 852,98
t. sk. žirniai		3 354,930	7 753,380	8 686,400	3 567,28
t.sk. pupos		389,850		2 439,170	1 452,92
Ukmergės grūdų sandėlis	14 794,220	14 698,990	11 431,980	10 169,600	10 454,52
t.sk. rapšas	5 777,660	2 443,070	1 569,030	2 813,360	2 018,76
	108 913,090	126 924,897	104 622,000	113 415,640	80 035,61

Pajamos ir sąnaudos

Pajamos

Pardavimo pajamos sudaro už suteiktas paslaugas gautos atlygio tikraja verte, tai yra pirkimo – pardavimo sutartyje numatyta pardavimo kaina. Grūdų pardavimo pajamos pripažįstamos tuomet, kai pirkėjas priėmė grūdus. Paslaugų pardavimo pajamos pripažįstamos tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kuomet buvo jos suteiktos.

lentelė 13

Pajamų detalizavimas (EUR)		
Paslaugų ir prekių pajamos	2018.01.01- 2018.12.31	2017.01.01- 2017.12.31
Parduotų grūdų pajamos	5 702 559	3 085 342
Pajamos už grūdų saugojimą	693 909	944 464
Pajamos už grūdų džiovimą-valymą	397 106	955 191
Pajamos už grūdų priėmimą, atkrovimą ir dokumentų tark.	467 484	544 595
Trąšų pardavimo pajamos	56 850	159 947
Augalų apsaugos priemonių pardavimas		3 040
Pajamos už trąšų saugojimą, priėmimą, atkrovimą	6 586	7 599
Iš viso:	7 324 494	5 700 178

Sąnaudos

Padavimų savikainą sudaro tiesioginės ir netiesioginės sąnaudos (sunaudotos medžiagos, parduotų grūdų įsigijimo savikaina, darbuotojų darbo užmokestis, socialinis draudimas, ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas ir kito išlaidos).

lentelė 14

Pardavimo savikaina (EUR)		
Sąnaudos	2018.01.01- 2018.12.31	2017.01.01- 2017.12.31
Grūdų pardavimo savikaina	4 832 451	2 474 329
Trąšų pardavimo savikaina	54 924	151 076
Augalų apsaugos priemonių savikaina		2 761
Darbo užmokestis, socialinis draudimas	521 123	633 675
Ilgalaikio turto nusidėvėjimas	333 451	258 200
Remontas, pagalbinės medžiagos ir kitos sąnaudos	491 974	559 739
Iš viso:	6 233 923	4 079 780

lentelė 15

Pardavimo, bendrosios ir administracinės sąnaudos (EUR)		
Sąnaudos	2018.01.01- 2018.12.31	2017.01.01- 2017.12.31
Skelbimų ir reklamos sąnaudos	13 933	16 860
Komisiniai pagal grūdų pardavimų sutartis	10 832	
Darbo užmokestis, socialinis draudimas	266 003	302 198
Dovanos ir pašalpos darbuotojams	20 682	20 014
Atlygis valdybos nariams	6 452	
Ilgalaikio turto nusidėvėjimas	24 192	39 232
Kuro sąnaudos	16 479	14 967
Ryšių, pašto išlaidos	7 759	5 803
Draudimo sąnaudos (draudimas, prenumerata, būsimų laikotarpių sąnaudos, antivirusinės programos ir kt.)	15 299	17 021
Nuomos sąnaudos (kopijavimo aparato, vandens aparato, kavos aparato kilimėlių, transporto ir kt.)	6 842	5 264
Reprezentacinės išlaidos	2 842	3 162
Parama	700	2 600
Įvairių mokesčių sąnaudos	1 871	598
Nekilnojamo turto mokestis	20 703	20 703
Žemės nuomos, žemės mokestis	4 038	3 747
Aplinkos teršimo mokestis	2 945	2 906
Audito paslaugos	6 400	5 320
Mokymai, seminarai	10 403	10 484
Narystės mokesčiai	3 565	3 753
Komunaliniai mokesčiai, elektra, dujos	11 205	10 542
Teisinės paslaugos	4 658	4 822
Patalpų valymas	5 780	6 950
Kompiuterinės įrangos priežiūra, kanc. prekės,	9 470	8 828

Apsaugos paslaugos	2 636	2 605
Patikros, prof. matavimai	1 700	1 546
Banko paslaugos	7 220	4 218
Mokestis už akcijų apskaitos tvarkymą	1 322	1 194
Automobilių remontas	15 507	8 906
Pagalbinės medžiagos administracijos padaliniui	9 988	7 878
Patalpų remontas ir įrengimas	10 551	3 236
Kitos	26 665	29 872
Iš viso:	548 642	565 229

13. Kita veikla

lentelė 16

Kitos veiklos rezultatai (EUR)	2018.01.01- 2018.12.31	2017.01.01- 2017.12.31
a) Kitos veiklos pajamos	61 397	75 425
Reikšmingų sumų detalizavimas:		
Patalpų nuomos pajamos	52 958	51 884
Pardavimų pajamos valgykloje		7 027
Ilgalaikio turto perleidimo pelnas		7 452
Kitos netipinės veiklos pajamos (transporto paslaugos, a/m svėrimas, grūdų išvalos, edukacinė programa ir kt.)	8 439	9 062
b) Kitos veiklos sąnaudos	202	23 004
Reikšmingų sumų detalizavimas:		
Valgyklos padalinio sąnaudos	202	23 004
c) Kitos veiklos rezultatas (a-b)	61 195	52 421

14. Finansinė ir investicinė veikla

Finansinės ir investicinės veiklos pajamas sudaro palūkanos už terminuotus indėlius bankuose ir priskaičiuoti delspinigiai.

lentelė 17

Finansinės ir investicinės veiklos rezultatai (EUR)	2018.01.01- 2018.12.31	2017.01.01- 2017.12.31
a) Finansinės ir investicinės veiklos pajamos	2 546	5 524
Reikšmingų sumų detalizavimas:		
Gauti delspinigiai		
Gautos palūkanos	2 546	5 093
Iš išvestinės finansinės priemonės atsiradęs pelnas		431
Kitos finansinės pajamos		
Valiutos kurso pasikeitimai		
b) Finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos	54 584	4 535
Reikšmingų sumų detalizavimas:		
Palūkanos sumokėtos bankui už kreditus	7 367	4 523
Valiutos kurso pasikeitimai		2
Delspinigiai, baudos, netesybos	47 217	10
c) Finansinės ir investicinės veiklos rezultatas (a-b)	-52 038	989

15. Finansiniai ryšiai su įmonės vadovais ir kitais susijusiais asmenimis

15.1. Įmonė neturi dukterinių ar asocijuotųjų įmonių, nėra patronuojanti įmonė, neturi kitų įmonių akcijų.

Įmonės aukščiausiajai vadovybei priskiriamas generalinis direktorius. Jo darbo užmokestį sudaro pagrindinė atlyginimo dalis ir priedas, kuris priklauso nuo metų rezultato.

Vadovui priskaičiuotos ir išmokėtos sumos (Eur)

Lentelė 18

Rodikliai	2018 m.	2017 m.	Likutis 2018 m. gruodžio 31d.
A. Per metus priskaičiuotos sumos, susijusios su darbo santykiais:			
1) Pagrindinis darbo užmokestis	35 358,33	33 488,31	
2) Išaitinės kompensacijos			
3) Premijos	6 731,00	3314,70	
4) Kitos priskaičiuotos sumos, susijusios su darbo santykiais			
B. Apmokėjimas akcijomis			
C. Neatlygintinai perduotas turtas ar suteiktos paskolos			X
D. Kitos reikšmingos sumos			
E. Vadovų sk.	1	1	

15.2. Susijusiais juridiniais asmenimis laikome LR Žemės ūkio ministeriją bei UAB „Agrokonzerno grūdai“.

Lentelė 19

Įmonės pavadinimas, adresas	Apyvarta per 2018 metus Eur (be PVM)	Apyvarta per 2017 metus Eur (be PVM)	Įsiskolinimas 2018 metų pabaigai Eur (su PVM)	Įsiskolinimas 2017 metų pabaigai Eur (su PVM)
UAB „Agrokonzerno grūdai“, Užupio g. 15, Kaunas	954 235	879 066	2 273	163 480
Žemės ūkio ministerija, Gedimino pr. 19, Vilnius (paslaugos)	523 499	718 939	0	0
Žemės ūkio ministerija, Gedimino pr. 19, Vilnius (grūdai)	604 877			

Svarbių įvykių nuo finansinių ataskaitų sudarymo datos iki finansinių ataskaitų patvirtinimo dienos neįvyko.

Generalinis direktorius

Paulius Kaselis

Finansų skyriaus vadovė-
vyriausioji buhalterė

Vilma Šumskienė

AKCINĖ BENDROVĖ „JONAVOS GRŪDAI“
Įmonės kodas 156511418
Darbininkų g. 21, LT-55101 Jonava
info@jonavosgrudai.lt
www.jonavosgrudai.lt

METINIS PRANEŠIMAS APIE 2018 METŲ VEIKLOS REZULTATUS

2018 m. metinis pranešimas paruoštas vadovaujantis LR įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo turinio nuostatomis ir Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo privalomais nurodymais. Paaiškinimai ir komentarai tekste apima tas sritis, kurios yra privalomos, bet nebūtinai yra išskirtos atskirais paragrafais.

I. ĮMONĖS VEIKLOS APIBŪDINIMAS

1. AB „Jonavos grūdai“ pagrindinė veikla yra grūdų ir rapsų saugojimas bei prekyba, kaip apibrėžta Bendrovės misijoje – teikti konkurencingoje rinkoje grūdų bei rapsų pirminio paruošimo bei sandėliavimo paslaugas bei vykdyti didmeninę grūdų bei rapsų prekybą. Bendrovė rengia strateginį veiklos vystymo planą (strategiją), kuris kiekvienais metais yra peržiūrimas, įvertinami vidaus bei išorės veiksniai, galimos alternatyvos, ankstesnių tikslų pasiekimas bei uždavinių įvykdymas ir priimami nauji tikslai bei uždaviniai, nekeičiant ilgalaikių strateginių kryptų:

1. Modernizuoti Bendrovės techninę bazę, užtikrinant teikiamų paslaugų efektyvumą bei efektyvų turimų išteklių naudojimą.

Nuo 2005 m. pradėjus įgyvendinti Bendrovės strateginį plėtros planą buvo atlikta didelė dalis įrangos atnaujinimų ir technologinių pakeitimų. Tačiau šiandien vis dar likę nemažai atnaujinimo reikalaujančios įrangos bei technologijų, kurių technologinis valdymas dar nepasikeitęs nuo 1974 m. Norint įdiegti naujas valdymo technologijas, būtina pakeisti senas valdymo technologijas šiuolaikiniais mechanizmais. Elevatoriaus fasadas paskutinį kartą buvo remontuotas ir atnaujintas daugiau nei prieš 16 m. (skylėti langai, drėksta grūdai). Modernizuojant Bendrovės techninę bazę ir siekiant didesnio našumo teikiant džiovinimo paslaugas, labai svarbus senos grūdų džiovyklos su sena įranga bei valdymo sistema atnaujinimas.

2. Užtikrinti finansinį efektyvumą ir pelningumą, taikantis prie rinkos sąlygų teikti kokybiškas paslaugas, vystyti prekybą grūdais.

Per paskutinius keletą metų prekyba grūdais buvo pelninga. Prekyba grūdais/rapsais prie teikiamų paslaugų verslo, tinkamai derinant, papildo vienas kitą ir duoda didesnę naudą. Kai saugoma daugiau grūdų, visada yra palanku pirkti sandėlyje. Sukaupus didesnius grūdų/rapsų partijų kiekius parduodant pavyksta gauti didesnę kainą. Nuo 2015 metų supirkinėjome ankštines kultūras (žirnius, pupas), kurių ūkininkai per pastaruosius metus augino vis daugiau nors paskutinių 2018 metų derliuje ankštinių kultūrų plotai buvo mažesni.

Nuo 2016 m. vykdome mažmeninę prekybą trąšomis.

3. Kelti darbuotojų kvalifikaciją.

Atlikus veiklos ir valdymo auditą paaiškėjo, kad Bendrovėje daugiausia dėmesio skiriama infrastruktūros plėtrai, o mažiau Bendrovės darbuotojų gebėjimų didinimui. 2015 – 2018 metais Bendrovė optimizavo vidaus veiklos procesus, nuolat didino darbuotojų kvalifikaciją.

Atsižvelgiant į 2013 m. vykdyto veiklos ir valdymo audito ataskaitoje pateiktas rekomendacijas Bendrovė iki 2020 m. išlaikys optimalų darbuotojų kaitos rodiklį.

2018 m. Bendrovei nustatyta siektina nuosavo kapitalo kaina 7 proc., pirkėjų skolų apyvartumas ne mažesnis nei 8 kartai ir išmokamų dividendų suma sieks 65 proc. Bendrovės paskirstytinojo pelno. Bendrovės finansinių skolų ir nuosavo kapitalo koeficientas turi sudaryti ne daugiau 0,5.

Bendrovė 2019 metams išsikėlė šiuos tikslus ir uždavinius:

1. *Modernizuoti Jonavos elevatorių:*

- Suprojektuoti ir įdiegti naują elevatoriaus technologinių įrenginių valdymo programą;
- Atlikti elevatoriaus silkorpuso fasado, langų remontą;
- Automatizuoti grūdų priėmimo procesą, naudojant grūdų svėrimo automatinį valdymą.

2. *Užtikrinti stabilų pelną iš grūdų prekybos:*

- Sudaryti įvairių rūšių grūdams pirkimo-pardavimo sutartis

3. *Užtikrinti stabilų pelną iš paslaugų:*

- Sudaryti išankstines saugojimo sutartis
- Taikyti įvairius lanksčios kainodaros paslaugų būdus atskiroms Bendrovės klientų grupėms.

4. *Kelti darbuotojų kvalifikaciją.*

5. *Tobulinti Bendrovės valdymo procesą:*

- Įdiegtų ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001 bei veiklos rizikos valdymo aprašo pagal LST EN 31010:2010 rizikos valdymo standartą sistemų atnaujinimas ir palaikymas

2018 m. Bendrovė saugojo sutartinių klientų grūdus, savo supirktus grūdus, nuomojo patalpas biurams bei komercijai, teikė kitas sutartines paslaugas klientams, prekiaavo grūdais.

UAB „Nexia JK“ atliko Bendrovės 2018 m. finansinių ataskaitų ir metinio pranešimo auditą. Atlygis už 2018 m. finansinių ataskaitų ir metinio pranešimo auditą yra 4400 eurų be PVM.

II. FINANSINIŲ IR NEFINANSINIŲ VEIKLOS RODIKLIŲ ANALIZĖ

2018 metais Bendrovė išsikėlė ir pasitvirtino pamatuojamus kokybės tikslus:

1. Sudaryti grūdų/rapšų išankstinių paslaugų sutarčių 50 tūkst. t. Garantuoti grūdų/rapšų priėmimą sudariusiems išankstines paslaugų sutartis.

Įvykdytas klientų segmentavimas pagal kasmet pristatomą vidutinį grūdų kiekį. Visi klientai buvo kviečiami bei raginami sudaryti išankstines grūdų bei rapšų paslaugų sutartis, jiems garantuojamas grūdų bei rapšų priėmimas, taikomos kitos lengvatos. Per 2018 m. sudaryta 50 tūkst. tonų kiekiui saugojimo sutarčių su grūdus perkančiomis bendrovėmis AB „Jonavos grūdai“ elevatoriuje.

2. Pasirašyti pirkimo-pardavimo sutarčių ir nupirkti ne mažiau kaip 28 tūkst. t grūdų.

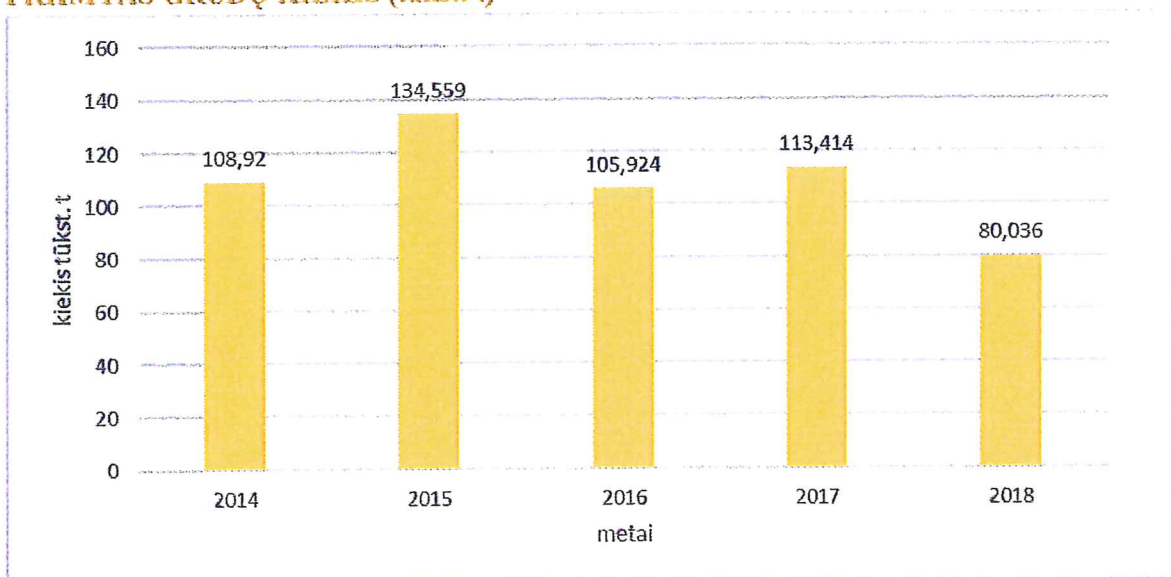
Per 2018 m. nupirkta 25,469 tūkst. t. grūdų, parduota grūdų per 2018 m. – 30,35 tūkst. t.

3. Priimti į Jonavos ir Ukmergės saugyklas saugoti ne mažiau 80 tūkst. t grūdų ir rapšų.

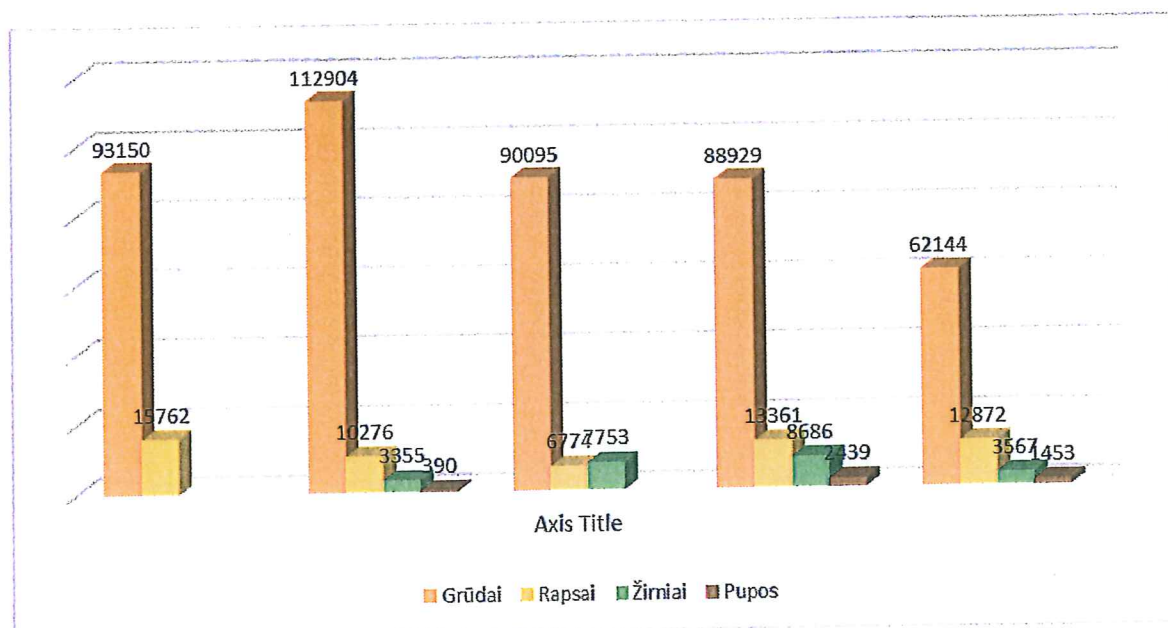
Per 2018 m. priimtas grūdų kiekis yra 80,03 tūkst. t., kai tuo tarpu 2017 m. buvo priimta grūdų 113,42 tūkst. t., t. y. 29,4 proc. mažiau priimtą grūdų. Tokiems grūdų priėmimo bei supirkimo rezultatams įtakos turėjo 2018 metais bene didžiausia per 10 pastarųjų metų sausra kuri paveikė javų derlingumą. 2018 metų bendras Lietuvos grūdų derlius sumažėjo nuo 25 iki 30 proc. lyginant su 2017 m. derliaus metais.

Bendrovė siekia maksimaliai patenkinti klientų poreikius, sumažinti laukimo eilėje laiką priimant grūdus, žirnius, pupas ir rapšus, tam naudojant ne tik įprastas grūdų priėmimo duobes, bet ir vagonų išpylimo duobę, kuri naudojama grūdų priėmimui bei lauke įrengtas priėmimo aikšteles ir antžeminį grūdų priėmimo sandėlį.

PRIIMTAS GRŪDŲ KIEKIS (tūkst. t)

PRIIMTAS GRŪDŲ KIEKIS PAGAL KULTŪRAS (TŪKST. T.)

4. Apmokėti klientams už patiektus grūdus bei rapsus per 5 d. d.

Tai vienas iš konkurencinio pranašumo elementų siekiant geriau išvystyti prekybą grūdais. Bendrovė su ūkininkais už parduotus grūdus atsiskaitydavo per 5 dienas. Bendrovė turi kredito linija iš AB SEB banko tam, kad visi įsipareigojimai būtų įvykdyti laiku. Metų pabaigoje su visais ūkininkais buvo atsiskaityta, taip pat AB SEB bankui gražinta visa paskola.

5. Gauti iš klientų ne daugiau 3 raštiškų neigiamų atsiliepimų apie paslaugų kokybę.

Bendrovė siekia teikti tik kokybiškas paslaugas. Bendrovė per 2018 m. atkrovė 78 610,01 t grūdų. Raštu per 2018 m. negauta nei vieno neigiamo atsiliepimo.

6. Palaikyti Bendrovėje įdiegtus tarptautinius kokybės vadybos ISO9001, aplinkos ISO14001 ir darbuotojų saugos ir sveikatos valdymo OHSAS 18001 standartus.

Bendrovėje kokybės vadybos ISO9001, aplinkos ISO14001 ir darbuotojų saugos ir sveikatos valdymo OHSAS 18001 standartų palaikymui liepos mėnesį atlikti auditai.

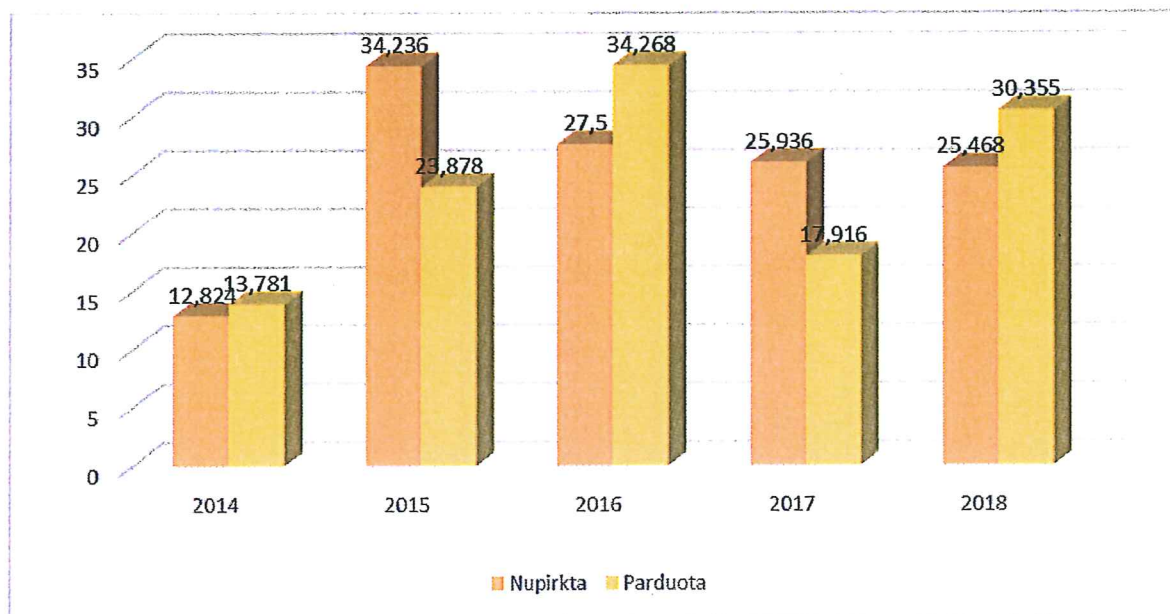
7. Iš suteiktų paslaugų ir prekybos grūdais bei rapsais gauti 654 tūkst. eurų grynojo pelno.

Trumpėjant grūdų saugojimo laikui ir dėl to, kad grūdus saugoti klientai perkelia į Klaipėdoje esančius grūdų saugojimo terminalus, o pristatomi grūdai būna ūkininkų jau apdoroti t. y. išvalyti bei išdžiovinti, Bendrovės gaunamos pajamos iš šių paslaugų kas metai turi tendenciją mažėti. Todėl prekyba grūdais tapo viena iš pagrindinių pajamų ir pelno gavimo sritimi.

Daugiausiai pajamų Bendrovė gavo iš prekybos grūdais. Prekiauta 2017 m. ir 2018 m. derliaus grūdais. Per 2018 m. Bendrovė pardavė 30,35 t grūdų, pernai per tą patį laikotarpį pardavė 17,92 t grūdų.

GRŪDŲ/RAPŠŲ PIRKIMAS/PARDAVIMAS, T

Per 2018 m. pajamos iš grūdų pardavimo sudarė 5 702,5 tūkst. eurų, pajamos iš grūdų saugojimo sudarė 693,9 tūkst. eurų.

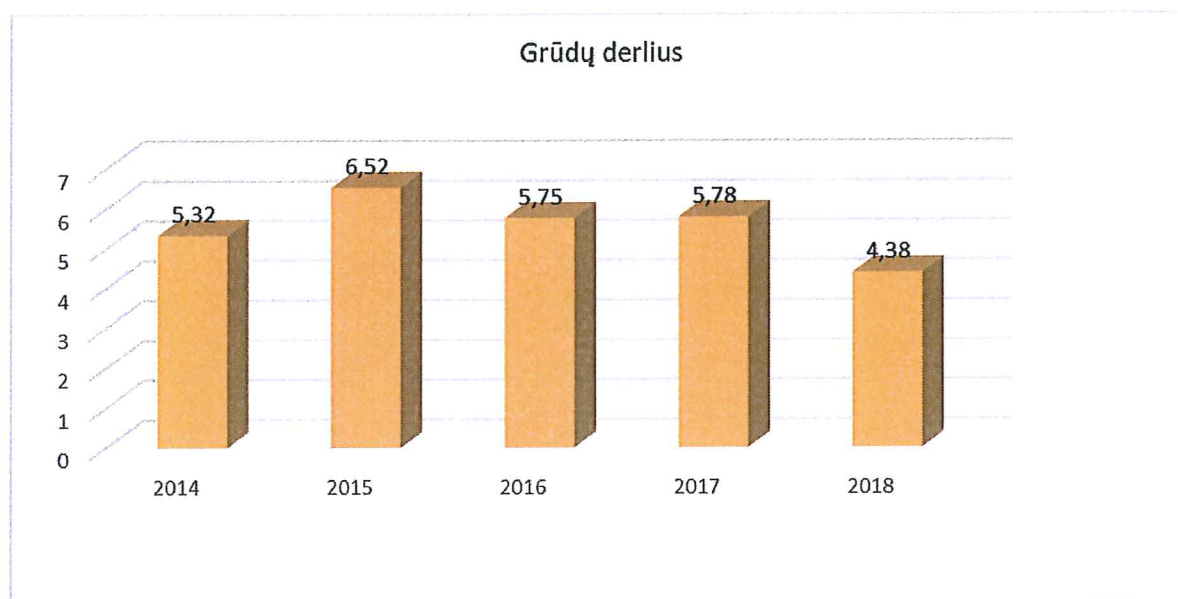
Pajamos iš džiovinimo – valymo sudarė 397,1 tūkst. eurų, kai tuo tarpu pajamos iš džiovinimo – valymo 2017 m. per tą patį laikotarpį sudarė 955,2 tūkst. eurų. Tai yra apie 42 proc. mažiau lyginant per tą patį 2017 m. laikotarpį.

Bendrovės rezultatams įtakos turėjo 25-30 proc. mažesnis grūdų derlius rinkoje, ko pasėkoje buvo priimtas mažesnis grūdų kiekis. Be to 2018 m. derliaus metai buvo sausringiausi per pastarąjį dešimtmetį, grūdai buvo sausi, bendrovė negavo pajamų iš grūdų džiovinimo paslaugos. Šiais derliaus metais išankstinių grūdų prekybos sutarčių vykdymą apsunkino tai, jog grūdų derliaus nuėmimo metu grūdų kaina rinkoje ūgtelėjo nuo 25 iki 35 proc. Nepristatytas grūdų kiekis per 2018 m. remiantis išankstinėmis grūdų pirkimo-pardavimo sutartimis turėjo neigiamos įtakos ir bendrovės veiklos rezultatams.

Bendrovė per 2018 m. uždirbo 458,544 tūkst. grynojo pelno.

Pagal skelbiamus statistinius duomenis šių metų derlius ženkliai mažesnis nei 2017 m.

LIETUVOS GRŪDŲ DERLIUS MLN T

Bendrovė per 2018 metus atkrauta 78 610,10 tūkst. t grūdų. Per 2017 metus atkrauta 94,474 tūkst. t grūdų bei rapsų, per 2016 metus atkrauta 105,267 tūkst. t.

Nors anksčiau Jonavos ir Ukmergės savivaldybėse nebuvo didelių konkuruojančių grūdų ir rapsų saugyklų, padidėjusi konkurencija yra iš gretimų rajonų: Ukmergės (sparčiai plėtojama Zujų paukštyno grūdų priėmimo punkto infrastruktūra), Širvintų (2016 m. 09 mėn. pradėjo veikti Gelvonų elevatorius), Kėdainių, Kauno. Europos sąjungos struktūrinių fondų remiami ūkininkai išplėtė arba pasistatė naujas grūdų saugyklas bei teikia sandėliavimo paslaugas. Bendrovės, prekiaujančios trąšomis, cheminėmis augalų priežiūros produktais ir turinčios savo grūdų bei rapsų saugyklas sutartimis įpareigoja ūkininkus vežti grūdus bei rapsus į jų saugyklas. Dėl nuolat plečiamų grūdams sandėliuoti tinkamų plotų Klaipėdos jūrų terminale mažėja sandėliavimo paslaugos poreikis tarpiniuose elevatoriuose.

2015 m. šalia AB „Jonavos grūdai“ elevatoriaus Jonavoje savo veiklą pradėjo vykdyti AB „Kauno grūdai“ Jonavos grūdų priėmimo aikštelė, esanti adresu Darbininkų g. 17, 300 metrų atstumu nuo mūsų Bendrovės. Atsirado tiesioginis konkurentas, dėl kurio dalis mūsų klientų savo produkciją pristatė į AB „Kauno grūdai“ Jonavos grūdų priėmimo aikštelę. 2016 m. UAB „Agrochema“ 4 km atstumu nuo elevatoriaus Jonavoje AB „Kauno grūdai“ pavyzdžiu įsirengė lauko aikštelę greitam grūdų priėmimui. Padidėjo aplinkos konkurencingumas. Ūkininkai iš šalia esančių rajonų, įpareigoti išankstinių sutarčių bei trąšų ir augalų priežiūros produktų pirkimo sutartimis tiek su AB „Kauno grūdai“ tiek su UAB „Agrochema“ tiesiogiai tiekia produkciją jiems aplenkdami AB „Jonavos grūdai“ elevatorių.

8. Pasiiekti nuosavo kapitalo grąža (ROE) ne mažiau kaip 7 proc.

Bendrovė dirbo pelningai. Per 2018 m. Bendrovė uždirbo 485,544 tūkst. eurų grynojo pelno. Nuosavo kapitalo grąžos rodiklis yra 7,33 proc. 2017 metais nuosavo kapitalo grąžos rodiklis buvo 15,11 %.

9. Įvykdyti Bendrovės strategijoje planuotas investicijas, pagal valdybos patvirtintą 2018-2020 m. strateginį veiklos planą.

1. *Suprojektuoti ir pakeisti elevatoriaus technologinių įrenginių jėgos ir valdymo elektros instaliaciją.*

Pakeista elektros instaliaciją pakeista.

2. *Rekonstruoti 1 ir 2 grūdų priėmimo duobes, didinant priėmimo našumą ir valdymo automatizavimą.*

Atliktas grūdų priėmimo duobių iš autotransporto sklendžių remontas.

3. *Atlikti elevatoriaus silkorpuso fasado, langų bei stogo remontą.*

Atliktas elevatoriaus bituminės stogo dangos būtinasis remontas. Fasado, langų remontas numatomas atlikti 2019 m.– 2020 m. laikotarpyje.

4. *Automatizuoti grūdų priėmimo procesą, naudojant grūdų svėrimo automatinį valdymą.*

Prailginta svarstyklių platforma, o svėrimo automatizavimo sprendimai planuojami įgyvendinti per 2019 metus.

5. *Rekonstruoti sandėlio bei nuomojamų patalpų UAB Palink bendrovei stogą, sutvirtinti antžeminio sandėlio sienas.*

Suremontuotas stogas virš nuomojamų patalpų UAB Palink. Atlikti medinių stogą laikančių sijų tvirtinimo darbai.

6. *Atnaujinti grūdų/rapsų džiovyklą Ukmergėje.*

Džiovyklos atnaujinimo projekto vertinamo darbai nukelti į 2019 metus.

Per 2018 m. Bendrovėje atlikti darbai: pakeistos automobilinės svarstyklės, prailginta svėrimo platforma, automatizuotos grūdų priėmimo duobės 1 ir 2, kas pagreitina grūdų priėmimą ir sumažina 1 darbo vietą, atnaujintas 13 konvejeris, dėl to sumažėjo galimų prastovų tikimybė. Atnaujinta aspiracinė filtravimo sistema, dėl to ženkliai mažesnis kietųjų dalelių išmetimas į išorę, sumažėjo oro tarša. Antžeminis dujotiekio vamzdis perkeltas po žeme, dėl to neliko rizikos dėl galimo dujų vamzdžio nutraukimo, sezono metu tas buvo įmanoma sunkiasvorėmis mašinomis kliudžius dujų vamzdį. Pakeistos grūdų atliekų vamzdinių dalys, dėl to sumažėjo tarša, grūdinių išvalų išmetimas į atvirą erdvę.

III. APLINKA IR PERSONALO KLAUSIMAI

3.1 Ekonominės sąlygos

Bendrovė yra geroje geografinėje vietoje, t. y. vidurio Lietuvoje, šalia grūdų ir rapsų augintojų, bei turi geležinkelio atšaką Jonavoje. Didėjant energetinių resursų kainoms, minimaliam darbo užmokesčiui Bendrovė siekia būti konkurencinga, patraukli, nuolat plečią paslaugų asortimentą. Vienas iš ekonominių veiksnių, darančių įtaką ekonominiams Bendrovės rodikliams yra AB „Kauno grūdai“ Jonavos grūdų priėmimo aikštelės įsikūrimas 2015 metais ir UAB „Agrochema“ aikštelės greitam grūdų priėmimui atidarymas 2016 metais.

2016 metais labai padidėjo konkurencija grūdų ir rapsų saugyklų iš gretutinių rajonų: Ukmergės – stipriai veiklą plečią UAB „Zujų paukštynas“. Širvintų rajone, Gelvonuose atsiradė naujas grūdų priėmimo/supirkimo punktas. Aktyviai dirba Kėdainių rajone įsikūrę bent 8 grūdų supirkėjai. ES remiami ūkininkai išplėtė arba pasistatė naujas grūdų saugyklas bei teikia sandėliavimo paslaugas. Bendrovės, prekiaujančios trąšomis, cheminėmis augalų priežiūros priemonėmis ir turinčios savo grūdų bei rapsų saugyklas, sutartimis įpareigoja ūkininkus vežti

grūdus bei rapsus į jų saugyklas. Dėl Klaipėdoje besiplečiančių krovos terminalų didelis grūdų srautas nukreipiamas tiesiai į juos apvažiuojant elevatorius. Dėl šių priežasčių mažėja sandėliavimo paslaugos poreikis. 2018 m. Bendrovė gavo pajamų iš sandėliavimo 170,41 tūkst. eurų, 2017 metais – 225,5 tūkst. eurų pajamų. Tokiu būdu AB „Jonavos grūdai“ saugyklos atlieka tik rezervinių saugyklų vaidmenį.

Kadangi pajamos iš paslaugų mažėja, plečiama prekyba grūdais, planuojama užsiimti alternatyviomis veiklomis ne sezono metu.

Dėl sezoninės bendrovės veiklos didesnis darbo krūvis tenka antram pusmečiui. Tada Bendrovė dirba 2-3 pamainomis, reikalingas didesnis darbuotojų skaičius. Pirmą pusmetį vyksta paruošiamieji darbai: grūdų inventorizacija, investicijos, mokymai, saugyklų dezinfekcija, remontai, laboratorinės, svarstyklių įrangos patikros ir kt.

Bendrovė stengiasi turėti konkurencinį pranašumą, taiko rinkodarines priemones: pasiimti grūdus su bendrovės transportu iš ūkininko kiemo, greitą apmokėjimą už nupirktus grūdus, galimybę atsiskaityti už suteiktas paslaugas grūdais. 2018 m. buvo pratęsta 2 metams kreditinės linijos sutartis, kurią Bendrovė pasirašė su AB SEB banku palankesnėmis sąlygomis piniginių srautų subalansavimui, efektyviam lėšų panaudojimui. Bendrovės valdybai pritarus kredito linijos suma buvo padidinta, tam kad būtų laiku užtikrintas atsiskaitymas su ūkininkais už parduotus grūdus.

Pirkėjų skolos už parduotus grūdus ar paslaugas problemų nesukėlė, nes didžioji dalis visų supirktų grūdų buvo parduota žinomiems pirkėjams arba sumokant už grūdus iš anksto. Už paslaugas klientai mokėjo sutartyse numatytais terminais. Atvejų, kada vėluojama atsiskaityti daugiau kaip 3 mėnesiai, nebuvo iš viso. Stebint saugojimo paslaugų rinkoje pokytį (mažėjimą) didesnis dėmesys bus skiriamas grūdų supirkimui bei pardavimui.

3.2. Politinė aplinka

AB „Jonavos grūdai“ steigėja ir pagrindinė akcininkė yra Valstybė. Bendrovei keliami aukšti saugumo, kokybės, finansinės atskaitomybės reikalavimai. Kasmet po Naujų metų atliekama grūdų inventorizacija svėrimo būdu.

Pagrindinis Bendrovės akcininkas yra Valstybė, kurią atstovauja akcininkų susirinkime paskirtas Žemės ūkio ministerijos (ŽŪM) įgaliotinis. Nuo 2013 m. balandžio mėn. neliko stebėtojų tarybos. Įmonės valdymo organai yra Akcininkų susirinkimas, Valdyba ir Generalinis direktorius.

2018 metais Bendrovės valdybą sudarė 6 valdybos nariai (t. sk. vienas valdybos narys nebuvo atrinktas).

Bendrovės valdybos nariai renkami 4 metų kadencijai.

Didėjant pasaulio gyventojų skaičiui ir energijos poreikiui, didėja poreikis auginti daugiau grūdų ir rapsų sėklų tiek maistui, tiek energijai gaminti. ES parama tiesioginėmis išmokomis ir parama investicijoms, skatina ūkininkus didinti grūdų plotus ir derlius bei statyti modernias saugyklas. Parama kooperacijai skatina ūkininkus jungtis į didesnius verslo vienetus, užtikrinančius didesnius grūdų ir rapsų sėklų kiekius, kurie jau gali artimiausioje ateityje užtikrinti eksporto partijų kiekius, reikalingus laivams pakrauti. Didėja grūdų eksportas.

3.3 Techniniai ir technologiniai veiksniai

AB „Jonavos grūdai“ savo veiklą pradėjo prieš 45 m. Nuo to laiko veikia dalis Jonavos elevatoriaus įrengimų. Įrengimai nuolat prižiūrimi ir veikia gerai, bet jų patikimumas nėra aukštas, daugelio įrengimų ar detalių remontui sudėtinga rasti, be to yra imlūs elektros energijai. Per šį laikotarpį dalis įrenginių ir technologijų buvo modernizuota ir pakeista. Prie senų pastatų ir įrangos priderintas naujas rapsų priėmimo, saugojimo ir atkrovimo kompleksas. Šis kompleksas valdomas

naujomis valdymo technologijomis, kurios taupo ne tik energiją, bet ir supaprastina valdymą bei aptarnavimą. 2017 m. pajungta 0,4 kV elektros skirstykla prie naujai pastatytos LESTO/ESO pastotės bei pakeista elevatoriaus 0,4 kV elektros skirstyklos įranga. 2018 m. suprojektuota ir pakeista elevatoriaus technologinių įrenginių jėgos ir valdymo elektros instaliacija.

Ukmergės grūdų/rapsų supirkimo/priėmimo punkte fiziškai nusidėvėję pastatai nugriauti dar 2006 m. 2007 m. įrengtos bokštinės grūdų ir rapsų priėmimo talpos. Kai kurie seni įrengimai atnaujinti.

3.4. Ekologiniai veiksniai

Be veikiančių džiovyklų RD-2x25 (dirba nuo 1974 m., įrengtas automatinis degiklis - 2007 m.) ir TK 6-19-4 (dirba nuo 2006 m.) 2011 metais papildomai sumontuota ir pradėta eksploatuoti džiovykla „Combria“ AMG – 32. Visos trys džiovyklos naudoja gamtines dujas, degimo procesai automatizuoti, iš džiovyklų išmetamas į aplinką atidirbęs oras yra valomas aukšto valymo efektyvumo įrengimais – ciklofanais. Taip pat vykdomas priimamų grūdų (rapsų) pirminis valymas. Šios priemonės įgalino sumažinti aplinkos orą teršiančių medžiagų išmetimą grūdų (rapsų) džiovinimo metu ir tolimesniuose grūdų apdorojimo etapuose.

Įmonės gamybinės veiklos metu susidaro gamybiniai teršalai. Jų maksimaliai leistini kiekiai nustatyti „Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidime“.

Iš stacionarių oro taršos šaltinių į aplinką 2018 metais išmesta teršalų:

- kietųjų dalelių – 9,356 t, (leidžiama – 45,604 t), 2017 m. – 12,732 t ;
- anglies monoksido – 1,097 t, (leidžiama – 6,856 t), 2017 m. – 5,520 t.;
- azoto oksidų – 0,246 t, (leidžiama – 2,178 t), 2017 m. – 1,622 t.

2018 m. anglies monoksido dalelių buvo žymiai mažiau, kadangi džiovyklos dirbo mažiau valandų. 2018 m. džiovyklos dirbo 919 val., 2017 m. džiovyklos dirbo 2816 val., 2016 m. džiovyklos dirbo 2141 val., 2015 m. džiovyklos dirbo 161 val. Atitinkamai buvo mažiau suvartota dujų: 2018 m. – 106 161 m³., 2017 m. – 484 677 m³, 2016 m. – 326009 m³, 2015 – 28260 m³.

Siekiant išvengti teršalų viršnormatyvinių išmetimų, įmonėje atliekami šių įrengimų (taršos šaltinių) planiniai remontai, diegiamos naujos oro valymo technologijos, įmonėje dirba etatinis darbuotojas, prižiūrintis oro valymo įrenginius. Kiekvienais metais atliekami technologinių procesų monitoringo ir taršos šaltinių išmetamų/išleidžiamų teršalų monitoringo nenuolatiniai matavimai, kuriuos atlieka UAB Ekometrija.

Bendrovė 2014 m. įdiegė aplinkosaugos vadybos sistemą ISO 14001:2005, nes siekia prisiimti atsakomybę už aplinkos apsaugą, parodyti, kad mūsų vykdoma veikla yra atsakinga ir rūpinasi aplinkosauga. Siekiame:

- Taupiai naudoti energiją bei gamtinius išteklius.
- Taupyti energetinius resursus.
- Mažinti Bendrovės daromą neigiamą poveikį aplinkai.
- Mažinti aplinkosauginių bei veiklos kokybės kaštų visuose bendrovės lygmenyse.
- Gebėti iš anksto pasiruošti priemonės avarijų likvidavimui ir numatyti galimas

avarijas.

Grūdų derliaus kokybė priklauso nuo atmosferos sąlygų. Esant labai sausoms vasaroms nukenčia vieni grūdų kokybės parametrai, o esant labai lietingomis vasaroms nukenčia kiti grūdų kokybės parametrai. 2018 m. derliaus kokybė ir grūdų kiekis nukentėjo dėl sausros. ES reikalavimai aplinkosaugai nuolat didėja. Dėl klimato kaitos keičiasi grūdų kenkėjai.

3.5 Socialiniai veiksniai.

Stabilizuojasi išsilavinusio jaunimo migracija į užsienį. Per 2018 m. darbo pozicijas įmonėje pretendavo užimti 45 kandidatai į sezoninio darbo vietas.

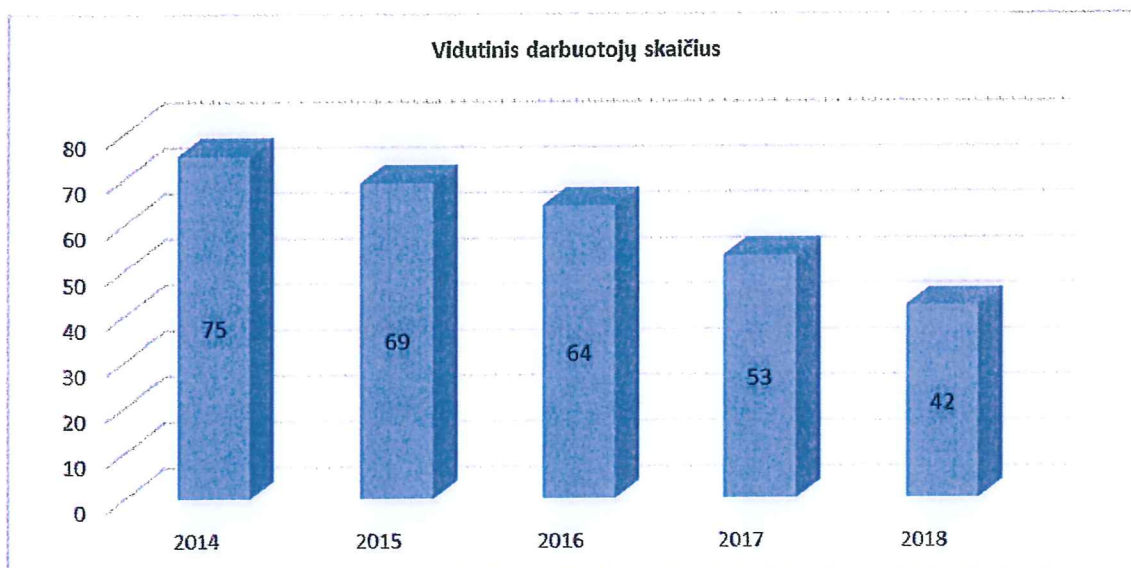
3.6 Teisiniai veiksniai.

Nuo 2012 m. prailgintas pensinis amžius ir iki 2026 m. numatomas pensinio amžiaus didinimas, kol jis pasieks 65 m. tiek vyrams, tiek moterims. Bendrovės veiklą reguliuoja akcinių bendrovių įstatymas, VVI valdymo skaidrumo gairės ir kiti Vyriausybės nutarimai dėl įmonės veiklos bei dividendų mokėjimo.

3.7 Personalas

Per paskutinius keletą metų Bendrovėje dirbančiųjų skaičius buvo mažinamas dėl efektyvesnio darbo proceso organizavimo, tolygesnio krūvio formavimo, keliamo darbo našumo lygio bei įrangos modernizavimo. 2014 m. įmonėje vyko struktūriniai pakeitimai. Dėl pasikeitusios valdymo struktūros darbuotojų skaičius sumažėjo nuo 75 iki 62. Vidutinis metinis darbuotojų skaičius 2017 m. buvo 52. 2018 m. darbuotojų skaičius buvo 42.

VIDUTINIS DARBUOTOJŲ SKAIČIUS (SU SEZONINIAIS DARBUOTOJAIMS)

Dėl sezoninės Bendrovės veiklos, 2017 m. atnaujintos įmonės valdymo struktūros tikslas yra orientuotis į sezoninius darbuotojus. Nauja struktūra leidžia greičiau ir racionaliau priimti sprendimus, skatina padalinių tarpusavio bendradarbiavimą bei užtikrina darnų, komandinį kolektyvo darbą ilgalaikėje perspektyvoje. Sezono metu dėl darbų intensyvumo buvo priimta 38 sezoniniai darbuotojai. 2018 m. dirbo 38 nuolatiniai darbuotojai ir 38 sezoniniai darbuotojai. Darbuotojų amžiaus vidurkis yra 47,3 m.

Pagal valdybos patvirtintą Bendrovės valdymo struktūrą yra aukščiausioji vadovybė, generalinis direktorius, 2 - skyrių vadovai, 5- padalinių vadovai bei pavaduotojai, 12 - specialistų, 18 - darbininkų.

Per 2018 m. 16 darbuotojų tobulino savo kvalifikaciją trumpalaikiuose seminaruose ir kursuose. Visi gavo atitinkamus kvalifikacijos atestatus ar pažymėjimus.

2018 m. gruodžio 31 d. darbuotojų sk. buvo 39 (t.sk. 1 vaiko auginimo atostogose). 2017 m. gruodžio 31 d. darbuotojų skaičius buvo 45 (t.sk. 2 vaiko auginimo atostogose).

2018 m. Bendrovėje vidutinis sąrašinis darbuotojų skaičius buvo 42.

Vidutinis metinis darbuotojų darbo užmokestis neatskaičius mokesčių per mėnesį buvo 1069,41 eurų (2017 m. – 1054,41 eurų, 2016 m. – 952,72 eurų) (be aukščiausio lygio vadovo). Aukščiausio lygio vadovo vidutinis darbo užmokestis per mėnesį buvo 3317,19 eur/mėn. (2017 m. – 2879,92 eurų, 2016 m. – 2869,52 eurų, 2015 m. – 2600,64 eurų), kitų skyrių vadovų 1981,45 eur/mėn. (2017 m. – 2382,56 eurų, 2016 m. – 2037,86 eurų, 2015 m. – 1968,15 eurų), specialistų – 1146,53 eur/mėn. (2017 m. – 1144,89 eurų, 2016 m. – 970,32 eurai, 2015 m. – 889,93 eurų), darbininkų – 786,27 eur/mėn. (2017 m. – 788,10 eurų, 2016 m. – 680,00 eurai, 2015 m. – 641,68 eurų). Metinis darbo užmokesčio fondas (su socialiniu draudimu) 788,4 tūkst. eurų (2017 m. – 998,9 tūkst. eurų, 2016 m. – 859,1 tūkst. eurų, 2015 m. – 917,25 tūkst. eurų). Aukščiausio lygio vadovui mokama pagrindinė ir kintama atlyginimo dalis. Už 2018 m. buvo mokama 50 proc. pagrindinio atlyginimo.

2019 m. sausio mėn. padalinių vadovai pravedė metinius pokalbius su darbuotojais, aptarti praėtų metų tikslai ir uždaviniai, galimos tobulinimo galimybės, karjeros lūkesčiai. Paskirtos metinės užduotys ir reikiamos priemonės užduotims įvykdyti.

AB „Jonavos grūdai“ siekdama užtikrinti įmonės darbuotojų saugą ir sveikatą, mažinti nelaimingų atsitikimų darbe tikimybę ir darbuotojų sergamumą profesinėmis ligomis bei organizacinio pobūdžio darbo saugos ir sveikatos pažeidimus, nuo 2014 m. liepos mėn. 31 d. įmonėje įdiegė darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos sistemą OHSAS 18001:2007.

Mums tai svarbu, nes:

- Įrodome darbuotojų saugos ir sveikatos valdymo nuoseklumą.
- Užtikriname nuolatinį darbuotojų saugą ir sveikatą reglamentuojančių teisinių ir kitų reikalavimų identifikavimą bei vykdymą.
- Sukuriame prielaidas nuolatiniam darbuotojų saugos ir sveikatos būklės bei darbo sąlygų gerinimui.
- Vykdomė avarijų, nelaimingų atsitikimų bei incidentų prevenciją.
- Norime identifikuoti susistemintus profesinės rizikos veiksnius. Siekiame įgyti pripažinimą tarptautinėse rinkose.

2019 m. Bendrovė ir toliau sieks, jog vadovaujantys įmones darbuotojai (vadovai, padalinių vadovai) turėtų aukštąjį išsilavinimą bei reikiamos kompetencijos tiesioginėms pareigoms atlikti.

IV. METINĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

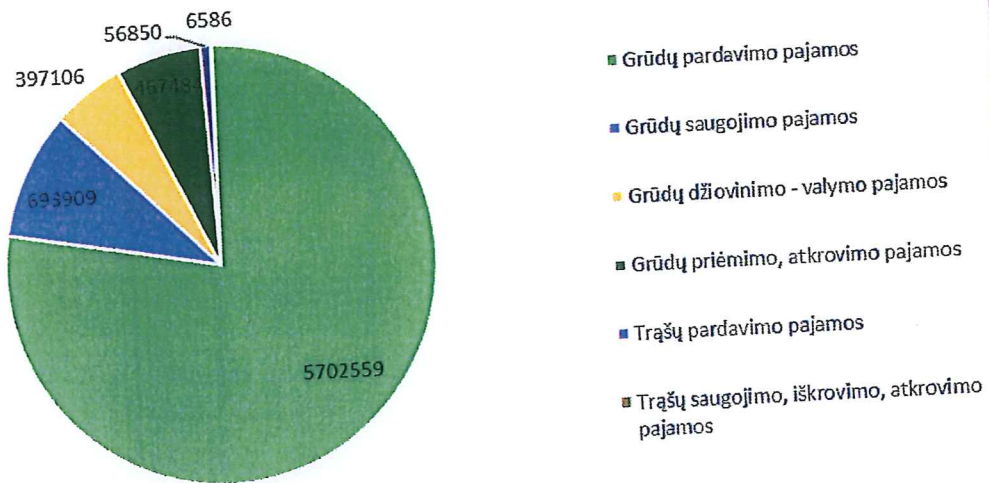
Bendrovės pajamos 2018 metais sudarė 7324,49 tūkst. eurų, lyginant su 2017 metais padidėjo 28 %: (5700,2 tūkst. eurų – 2016 metais).

Įprastinės veiklos pajamos 7 324 494 eurai;

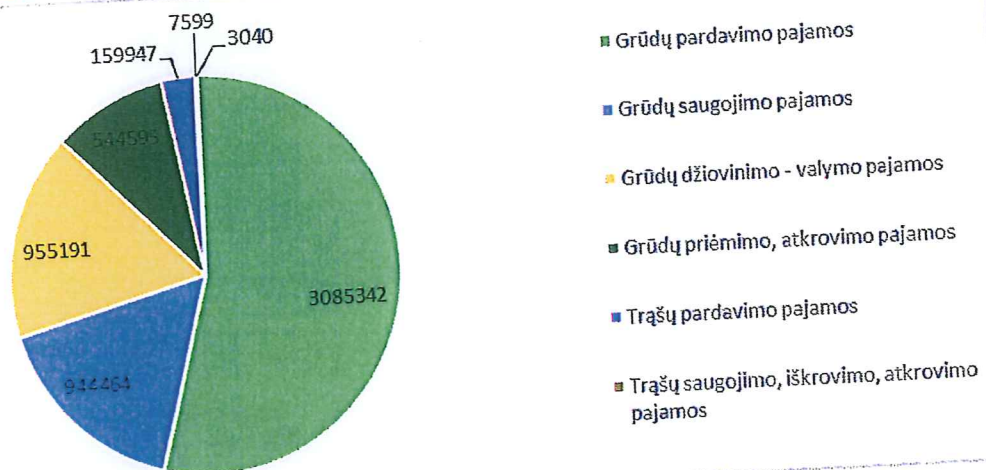
Kitos veiklos pajamos 61 397 eurai (nuomos pajamos 52 958 eurai, kitos netipinės veiklos pajamos – 8439 eurai);

Finansinė investicinė veikla 2 546 eurų.

2018 M. PAGRINDINĖS VEIKLOS PARDAVIMO PAJAMOS EURAIS

2017 M. PAGRINDINĖS VEIKLOS PARDAVIMO PAJAMOS EURAIS

2018 m. pardavimo savikaina sudarė 6 233,923 tūkst. eurų. (2017 m. – 4079,78 tūkst. eurų).

Pardavimų bei bendrosios ir administracinės sąnaudos sudarė 548,6 tūkst. eurų. (2017 m. – 565,2 tūkst. eurų).

Bendrovė per 2018 metus gavo 458,544 tūkst. eurų grynojo pelno (2017 m. – 940,367 tūkst. eurų).

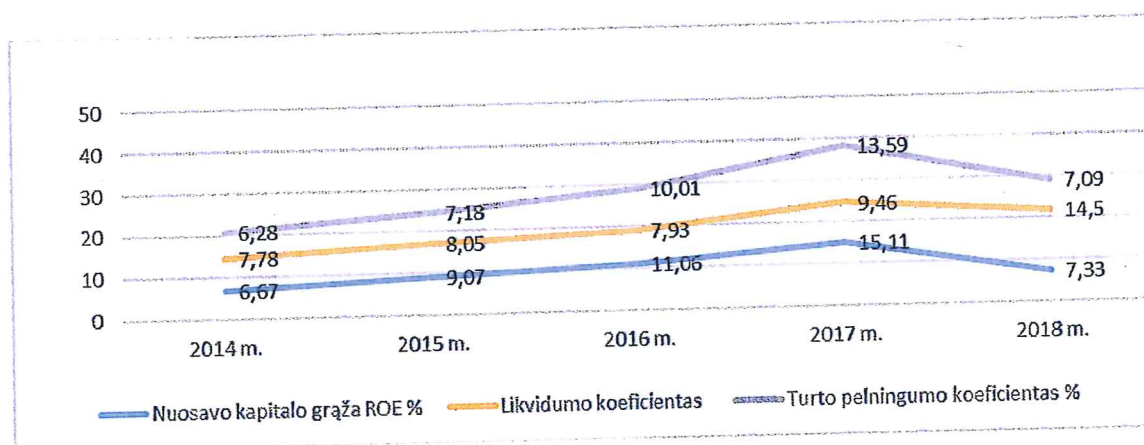
Bendrovės ilgalaikis turtas balansine verte yra 3 512,2 tūkst. eurų. Bendrovės trumpalaikis turtas yra 2946,8 tūkst. eurų. Pirkėjų įsiskolinimas yra 1 205,7 tūkst. eurų. Pradelstų pirkėjų skolų nėra.

Per ataskaitinį laikotarpį visas turtas sumažėjo 6,5 %, nuosavas kapitalas sumažėjo 4,4 %.

Rodiklis	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.
Nuosavo kapitalo grąža ROE %	6,67	9,07	11,06	15,11	7,33
Likvidumo koeficientas %	7,78	8,05	7,93	9,46	14,5
Turto pelningumo koeficientas %	6,28	7,18	10,01	13,59	7,09

FINANSINIAI RODIKLIAI %

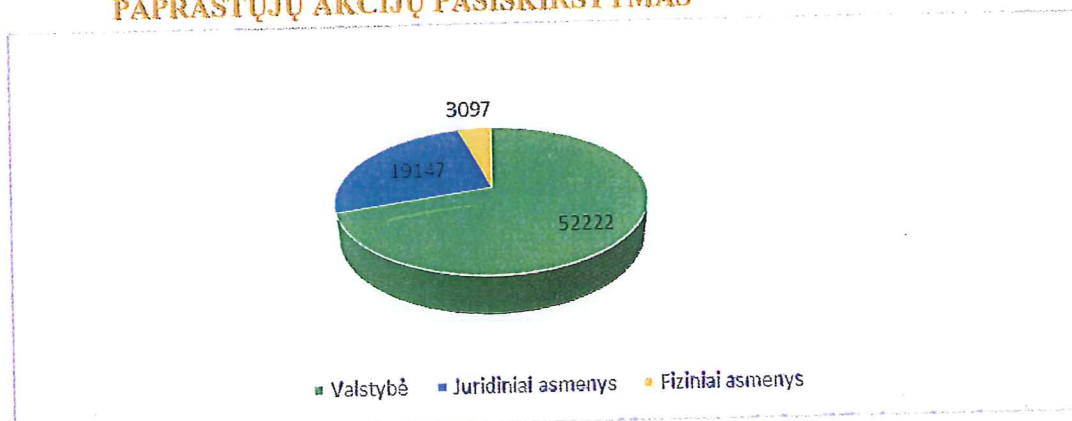
V. AKCIJOS, DIVIDENDAI

Akcinės Bendrovės „Jonavos grūdai“ steigėjas yra Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija. Bendrovės įstatinį kapitalą sudaro 5 045 071,50 eurų. 2018 metais akcininkų sprendimu buvo padidintas įstatinis kapitalas. (2017 m. įstatinis kapitalas buvo 4 744 974 eurų).

Jis paskirstytas į 74 466 paprastąsias vardines 67,75 eurų nominalios vertės akcijas. Iš jų 52 222 akcijos – 70,13 proc. visų akcijų 3 538 040,50 eurų sumai priklauso Valstybei, 22 244 akcijos – 29,87 proc. visų akcijų 1 507 031 euras sumai priklauso juridiniams ir fiziniams asmenims. Bendrovė savų akcijų neturi. Bendrovėje 2018-12-31 buvo 103 akcininkai.

Per 2018 m. nebuvo įsigyta ar perleista akcijų.

PAPRASTŲJŲ AKCIJŲ PASISKIRSTYMAS

Bendrovė moka akcininkams dividendus pagal LR Vyriausybės 1997 m. sausio 14 d. nutarimo Nr. 20, nauja redakcija nuo 2017 01 01 d., punktą 2.1. „dividendams už finansinius metus išmokėti skiriama pelno dalis būtų ne mažesnė kaip 70 procentai Bendrovės paskirstytojo pelno, jeigu Bendrovės ataskaitinių metų nuosavo kapitalo grąža didesnė nei 5 procentai ir neviršija 10 procentų nuosavo kapitalo grąžos“ (2018 m. Bendrovės nuosavo kapitalo grąža 7,33 procentų), bei LR akcinių bendrovių įstatymo 59 str.

Dividendai eurais

Paprastosios akcijos	2014 m. Dividendai	2015 m. Dividendai	2016 m. Dividendai	2017 m. Dividendai	2018 m. Dividendai*
Valstybės 52222 akcijų sk.	282 676	284 886	419 356	517 364	296 136
Juridinių asmenų 19147 akcijų sk.	103 642	104 453	153 755	189 690	108 577
Fizinių asmenų 3097 akcijų sk.	16 764	16 895	24 870	30 682	17 562
Viso	403 082	406 234	597 981	737 736	422 275
Vienai akcijai tenka dividendų	5,34	5,45	8,03	9,91	9,91
Grynasis metų pelnas	384 936	447 843	655 922	940 367	458 544
Vienai akcijai tenka grynojo pelno	5,17	6,01	8,81	12,63	6,16

*2018 m. planuojami dividendai

Bendrovės įstatuose ir Valdybos darbo reglamente yra numatyta galimybė mokėti Valdybos nariams tantjemas iš paskirstytojo pelno, bet per ataskaitinius metus tantjemos Valdybos tarybos nariams nebuvo mokėtos.

Generalinio direktoriaus atlyginimas sudarytas iš pastovios ir kintamos dalies, kuri susieta su ekonominiais rodikliais. 2018 m. buvo pasiekti visi numatyti rodikliai.

VI. STRUKTŪRINIAI PADALINIAI

2018 m. AB „Jonavos grūdai“ sudarė 3 struktūriniai padaliniai:

Jonavos elevatorius. Talpina iki 113 tūkst. tonų grūdų bei rapsų. Bendrovė superka iš ūkinių subjektų grūdus, juos valo, džiovina (paruošia iki standartinių reikalavimų), saugo, realizuoja, atkrauna į autotransportą bei vagonus. Taip pat Bendrovė teikia grūdų/rapsų transportavimo paslaugas. Nuo 2016 m. Bendrovė vykdo prekybą trąšomis bei augalų apsaugos priemonėmis, teikia trąšų sandėliavimo paslaugas. Jonavoje yra Bendrovės administracija, bei pagrindiniai specialistai. Darbuotojų skaičius Jonavos elevatoriuje 2018 m. buvo: 33 nuolatinių darbuotojų ir 30 – sezoniniai darbuotojai.

Ukmergės grūdų/rapsų supirkimo/priėmimo punktas. Talpina iki 12 tūkst. tonų grūdų. Atlieka rapsų ir grūdų džiovimo, valymo ir saugojimo paslaugas. Nuomoja nenaudojamas patalpas. Darbuotojų skaičius 2018 m. Ukmergės grūdų/rapsų supirkimo/priėmimo punkte buvo: 5 nuolatiniai darbuotojai ir 8 – sezoniniai darbuotojai.

Kybartų malūnas. Veikla nutraukta 2007 m. rugpjūčio 1 d. dėl nepelningos veiklos. Valdybos sprendimas yra struktūrinį padalinį parduoti, bet iki šiol padalinys neparduotas dėl per mažos pasiūlytos objekto kainos.

VII. Svarbūs įvykiai.

Kadangi šiais derliaus metais buvo didžiausia sausra per pastarąjį dešimtmetį stipriai nukentėjo visų javų derlius bei bendrovė gavo 3 kartus mažiau pajamų iš grūdų džiovavimo bei priėmimo. Dėl išaugusių grūdų kainos rinkoje bei 25-30 proc. mažesnio derliaus bendrovė susidūrė su ūkininkų išankstinių sutarčių įgyvendinimu, kurie įtakojo bendrovės finansinius veiklos rezultatus.

Po 2017 m. 12 mėn. įvykusių bendrovės struktūros pertvarkos kurios pasėkoje buvo panaikinta 14 etatų bendrovės vadovybė sėkmingai perskirstė darbo užduotis ir atsakomybes likusiems darbuotojams bei užtikrino laiku mokamą padidėjusį darbo užmokestį.

Atliktas sklendžių automatizavimo remontas iš automobilinių grūdų priėmimo duobių leido sutaupyti papildomą darbo vietą ir pagreitino grūdų išpylimo procesą.

Nepaisant sudėtingiausių per pastarąjį dešimtmetį 2018 derliaus metų (mažesnis derlius, sausi grūdai, didelis grūdų kainų šuolis rinkoje) Bendrovė dirbo pelningai ir efektyviai.

VIII. VEIKLOS PLANAI IR PROGNOZĖS

Įvertinus praėjusio laikotarpio patirtį, Bendrovė, siekdama padidinti pajamas ir sumažinti sąnaudas, turi galimybių:

- Išplėsti paslaugų ar verslų asortimentą.
- Išplėsti perkamų grūdų geografiją.
- Daugiau orientuotis į sezoninius darbuotojus.
- Motyvuoti ūkininkus ir partnerius saugoti Bendrovėje daugiau grūdų ir rapsų.
- Lanksčiai derinti prekybą su paslaugomis.

Bendrovė gali susidurti su grėsmėmis:

- Pasikartos mažesnio derliaus metai,
- Pasikartos „sausas“ grūdų sezonas,
- Bendrovės, turinčios savo grūdų saugyklas, pirmiausiai stengsis nukreipti grūdų srautus į savo sandėlius,
- Pritrūks apyvartinių lėšų grūdų prekybai.
- Šalia atsidariusi AB „Kauno grūdai“ grūdų supirkimo aikštelė išsiplės su stacionariomis grūdų saugyklomis ir padidins grūdų supirkimo kiekius;
- Kiti konkurentai gali šalia statyti grūdų elevatorius ar grūdų supirkimo aikšteles.

Atsižvelgiant į įvertintas galimybes bei grėsmes 2019 m. Bendrovė kelia tikslus bei uždavinius:

- Prekiauti grūdais iki 28 tūkst. t.
- Priimti į Jonavos ir Ukmergės saugyklas saugoti ne mažiau 80 tūkst. t naujo derliaus grūdų ir rapsų.
- Gauti 0,437 mln. eurų grynojo pelno.
- Investuoti į atnaujinimą iki 0,240 mln. eurų.

- Suprojektuoti ir pakeičiant automatizuoti elevatoriaus technologinius įrenginius siekiant išvengti žmogiškojo faktoriaus klaidų bei padidinti darbo našumą;
- Atlikti elevatoriaus silkorpuso fasado, langų remontą;
- Įrengti lauko aukštelę greitam grūdų priėmimui sezono metu;
- Vystyti prekybą grūdais bei pagal galimybes tęsti prekybą trąšomis.
- Išnaudoti įmonės turimą autotransportą kroviniams pervežti ne paruošų metu, gaunant papildomų pajamų įmonei.

Visi šie darbai yra numatyti bendrovės 2019-2021 m. strateginiame veiklos plane.

IX. INFORMACIJA APIE BENDROVĖS VALDYMO ORGANUS

Įmonės valdymo organai yra Akcininkų susirinkimas, Valdyba ir Generalinis direktorius. Bendrovės valdybą sudaro 6 nariai, iš jų 3 nepriklausomi valdybos nariai. Valdybą sudaro: valdybos pirmininkas Žemės ūkio ministerijos vyriausiasis patarėjas Jurij Kornijenko, Žemės ūkio ministerijos Augalininkystės ir agrarinės aplinkosaugos skyriaus vedėjas Jonas Lisauskas, UAB „Agrokoncerno grūdai“ grūdų supirkimo vadovas Tomas Urbonas, nepriklausomi valdybos nariai Arnoldas Saldys, Gedvidas Belickas. Šiuo metu yra vykdoma atranka į nepriklausomo valdybos nario vietą.

Bendrovės generalinis direktorius Paulius Kaselis, komercijos ir inovacijų skyriaus vadovas Mantas Butas, finansų skyriaus vadovė-vyriausioji buhalterė Vilma Šumskienė.

Generalinis direktorius

Paulius Kaselis